

Jaunimo reikalų departamentas
prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

VIDAUS REIKALŲ
MINISTERIJA

MOKSLAS • EKONOMIKA • SANGLAUDA

EUROPOS SĄJUNGA
EUROPOS SOCIALINIS FONDAS

Kuriame Lietuvos ateitį

METODIKA, REIKALINGA JAUNIMO PROBLEMATIKOS TYRIMAMS SAVIVALDYBĖSE ATLIKTI

2010 m. vasario 10 d.

Parengė jungtinė autorių grupė:

Jolita Buzaitytė-Kašalynienė (grupės vadovė)

Džiugas Dvarionas

Ilona Jonutytė

Aušra Kazlauskienė

Odetta Merfeldaitė

Angelė Tamulevičiūtė

2009 m. lapkričio 25 d. paslaugų sutartis 3F-48-(6.25).

Užsakovas

Jaunimo reikalų departamentas

prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

Sodų g. 15, LT-01313 Vilnius

Tel. (8 5) 249 7002, faks. (8 5) 249 6354

El. paštas info@jrd.lt

www.jrd.lt

Leidiny s parengtas ir išleistas įgyvendinat projektą „Partnerystės tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių skatinimas įgyvendinant integruotą jaunimo politiką“, projekto kodas Nr. VP1-4.1-VRM-07-V-01-001.

Projektas įgyvendinamas pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ priemonę „Bendradarbiavimo tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių skatinimas“ projekto kodas Nr. VP1-4.1-VRM-07-V.

Projektas įgyvendinamas nuo 2009 m. gegužės 29 d. iki 2012 m. gegužės 29 d.

Projektas finansuojamas iš 2007–2013 metų ES struktūrinės paramos.

TURINYS

1. Bendrosios nuostatos	5
1.1. Įžanga	5
1.2. Apžvalga	5
1.3. Metodikos tikslas	5
1.4. Sąvokos	6
2. Tyrimo metodai	7
2.1. Populiacijos elementų aprėptis, vertinami parametrai	7
2.2. Atranka	8
2.3. Tyrimo atlikimo metodai	8
3. Kiekybinių (statistinių) duomenų surinkimas ir apdorojimas	8
3.1. Statistinių duomenų surinkimo formos ir būdai	8
3.2. Pirminių statistinių duomenų apdorojimas ir rodiklių skaičiavimas	8
4. Kokybinių duomenų surinkimas ir apdorojimas	24
5. Kiekybinių ir kokybinių duomenų derinimas, analizė	29
6. Rezultatų pateikimas	29
1. Priedas. Apklauskos atrankos vykdymo instrukcija	31
2. Priedas. Klausimynas jaunimui	35
3. Priedas. Klausimynas jaunimui	57
4. Priedas. Klausimynas jaunimui	61

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. IŽANGA

Jaunimo problematikos tyrimų metodika rengiama remiantis Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos suformuluota užduotimi ir reikalavimais. Prielaidas šiai metodikai rengti sudaro poreikis Lietuvos regionuose vykdyti jaunimo problematikos stebėseną pagal vieną metodiką, kuri leistų lyginti jaunimo padėtį skirtinguose regionuose, taip pat atliekant pakartotinius tyrimus leistų stebėti jaunimo padėties kitimo tendencijas. Jaunimo problematikos stebėseną padėtų savivaldybėms išskirti problematiškiausias jaunimo politikos sritis ir pagal jas rinktis savivaldybės jaunimo politikos prioritetus ir priemones prioritetų įgyvendinimui. Tokiu būdu būtų užtikrintas jaunimo politikos plėtros nuoseklumas ir pagrįstumas.

Jaunimo problematikos tyrimui pasirinkta tirti ne nuomones apie tam tikrus gyvenimo aspektus, pvz., nuomones apie jaunimo problemas mokykloje, darbe, nuomones apie tai, kodėl jie dalyvauja tam tikrose veiklose arba nedalyvauja ir pan., o jų konkretaus elgesio apraiškas ir patirtis arba tirti faktus apie tai, kaip jauni žmonės tam tikrose situacijose elgiasi, ką patiria, taip pat jų subjektyvius suvokimus, pvz., apie tai, kiek jie gauna paramos ir palaikymo iš tėvų, mokytojų, draugų ir pan. Tokio pobūdžio duomenys leidžia išskirti jaunimo rizikingo elgesio apraiškas, įvertinti, kiek aplinka yra palanki ar rizikinga jaunimo raidai, ir sudaro sąlygas tam tikroms jaunimo problemoms susiformuoti. Nuomonės tyrimai paprastai tiria jaunuolių nuomonę apie tai „kas būtų, jeigu būtų“, arba jie prašomi vertinti dalykus apibendrintai galvojant ne tik apie save konkrečiai, bet ir apie kitus panašius į save. Nuomonė apie tam tikrą elgesio rūšį nebūtinai reiškia, kad taip yra ir elgiamasi.

Kuriami suminiai rodikliai išskirtoms sritims matuoti. Suminiai rodikliai naudojami tarptautiniuose tyrimuose, pvz., Jungtinių Tautų Organizacijos žmogaus socialinės raidos tyrimuose, UNICEF vaikų gyvenimo kokybės ir kituose panašiuose tyrimuose. Rodikliai sąlyginai palengvina šalių tarpusavio lyginimą, tuo tarpu šios metodikos vienas iš tikslų yra sudaryti galimybes daryti pakartotinius tyrimus ir lyginti rezultatus. Suminius rodiklius naudoja ir edukologijos, psichologijos, socialinio darbo tyrėjai ir mokslininkai, todėl, kad vienu klausimu arba anketos vienetu galima paklausti tik apie vieną tam tikro elgesio rūšies požymį arba aspektą, kuris pilnai neatspindi elgesio visumos. Dažnai pagal vieną požymį negalime spręsti apie visą elgesio rūšį, tačiau keletas požymių mums leidžia susidaryti aiškesnį vaizdą arba duoda tikslesnį elgesio supratimą. Jei mes matuotume ir analizuotume, lygintume kiekvieną požymį atskirai, apsinkintume sau visumos supratimą, kadangi vienas tos pačios elgesio rūšies požymis gali pasireikšti stipriau, o kitas silpniau, tai pagal kurį iš jų tuomet turėtume spręsti apie visumą?

1.2. APŽVALGA

Metodikos teorinį pagrindą sudaro sisteminė ekologinė perspektyva, kuri jaunuolio raidą ir elgesį vertina kontekste arba sąveikoje su socialine aplinka. Rizikingą elgesį mažina apsauginiai šeimos, mokyklos, bendruomenės veiksniai, todėl nepakanka matuoti elgseną, reikia matuoti ir artimiausios aplinkos veiksnius, kurie galėtų paaiškinti rizikingo elgesio priežastis. Kai žinai priežastis, tuomet gali pasakyti, ką daryti, kad sumažinti rizikingą elgesį.

Metodiką sudaro dviejų tipų instrumentai (klausimynai) kiekybinis ir du kokybiniai.

Metodikos kiekybinis instrumentas (klausimynas) matuoja 100 kokybinių ir kiekybinių rodiklių, visi rodikliai matuojami kiekybine išraiška. Dalis rodiklių yra apie rizikingą jaunuolių elgesį įvairiose gyvenimo srityse, kita dalis – apie šeimos, draugų, mokyklos, bendruomenės savybes (veiksnius).

Kokybinis instrumentas matuoja 27 rodiklius (probleminius aspektus) iš tų pačių sričių, kurios yra matuojamos kiekybiniu instrumentu. Šie rodikliai padalinti į du instrumentus (klausimynus), pirmas skirtas 14–18 metų jaunuoliams (20 klausimų), antras skirtas 18–29 metų suaugusiems jauniems žmonėms (22 klausimai), šiuose klausimynuose yra 15 persidengiančių rodiklių ir 12 skirtingų, užduodamų pagal amžiaus grupės ypatybes.

1.3. METODIKOS TIKSLAS

Parengti jaunimo situaciją, atspindinčių rodiklių sistemą, apimančią visas jaunimo politikos įgyvendinimo sritis. Parinkti rodiklius, leidžiančius diagnozuoti problemas arba probleminio / rizikingo elgesio apraiškas.

Uždaviniai:

1. Sukurti vieningą rodiklių, leidžiančių tarpusavyje lyginti skirtingas savivaldybes, stebėti ilgalaikes rodiklių kitimo tendencijas, sistemą.
2. Kiekvienoje jaunimo politikos įgyvendinimo srityje išskirti ir stebėti pagrindinius kiekybinius ir kokybinius rodiklius, kurie atspindėtų problemų šioje srityje būklę ir leistų numatyti problemos supratimą gilinančių ar plečiančių tolimesnių tyrimų kryptis.
3. Derinti kiekybinius ir kokybinius tyrimo metodus. Kiekybiniais metodais surinktus duomenis papildyti, iliustruoti kokybine, supratimą praplečiančia ir paaiškinančia informacija.
4. Pateikti metodines jaunimo problematikos tyrimų vykdymo, kokybės užtikrinimo rekomendacijas, įgalinančias savivaldybes savarankiškai vykdyti tyrimus.

1.4. SĄVOKOS

Analizuojamas tekstas – tyrėjo sudarytas paketas tyrimo objektą ir uždavinius atliepančių kompiuterinei analizei parengtų pirminių tekstų (transkribuotų interviu, pasakojimų, diskusijų, stebėjimų užrašų, mokslinių ir publicistinių straipsnių, dokumentų ir pan.).

Anketa – klausimų, kuriuos apjungia tyrėjo siekis ištirti kokį nors socialinį reiškinį visuma.

Anoniminė apklausa – kai asmuo traktuojamas kaip socialinio reiškinio ar proceso agentas, tai yra respondentas / informantas tyrėjui nerūpi kaip individualybė.

Apklausa – diagnostinės informacijos rinkimas, teikiant tiriamiesiems klausimus raštu ir analizuojant jų atsakymus.

Atranka – tai tyrimo imties sudarymas.

Atviri klausimai – neturi galimų atsakymų variantų.

Detalus aprašymas – tyrėjo pateikiamos informacijos apie tyrimo objektą, vietą, duomenų rinkimo metodą, tyrėjo vaidmenį tyrime ir pan. Detali charakteristika naudojama atliekant kokybinius tyrimus (šiuo atveju apklausą raštu). Detalaus aprašymo reikia tam, kad tyrimo ataskaitos skaitytojas galėtų suprasti, ko kiems praktinėms ar mokslinėms reikmėms galima pritaikyti tyrimo rezultatus. Tai pagrindinis kokybinio tyrimo išorinio validumo užtikrinimo būdas.

Dichotominė matavimų skalė – taikant šią skalę, požymių reikšmės yra priskiriamos prie vienos iš dviejų galimų kategorijų. Pavyzdžiui, gyvas arba miręs, rūko – nerūko ir kt.

Duomenys – yra bet kurio mokslinio tyrimo žaliava.

Generalinė visuma – objektų visuma.

Generalinė aibė – tyrimo vienetų (žmonių, organizacijų, bendruomenių, grupių, įvykių, dokumentų ir pan.), atstovaujančių tyrimo objektui, visuma.

Charakteristika – visapusišis tiriamojo objekto apibūdinimas.

Informantas – asmuo, teikiantis informaciją kokybinį tyrimą atliekančiam tyrėjui.

Įvertis – diagnostinis sprendinys apie tikrovės objektą, nusakantis jos socialinę vertę.

Kiekybinė analizė – duomenų nagrinėjimas taikant matematinės statistikos metodus.

Kiekybinis tyrimas – empirinis tyrimas, kurio išvados paremtos problemai spręsti reikalingų duomenų analize, taikant matematinės statistikos metodus.

Kiekybinių tyrimų validumas arba pagrįstumas reiškia, kad surinkti duomenys pagrįstai atspindi norimas matuoti sąvokas ir / ar reiškinius, kad tyrėjas ir tiriamieji vienodai supranta instrumente (anketoje) pateiktus klausimus.

Kiekybinių tyrimų reprezentatyvumas yra tiriamųjų atrankos kokybės charakteristika. Reprezentatyvi atranka reiškia, kad atrankinėje visumoje / tyrimo populiacijoje pagrindinės demografinių charakteristikų, pavyzdžiui, amžiaus, lyties, gyvenamosios vietos, išsilavinimo, darbinio statuso ir kt., procentiniai pasiskirstymai atitinka šių charakteristikų pasiskirstymus generalinėje visumoje / jaunimo populiacijoje.

Kintamasis – eksperimente ar tyrime tai yra požymis, kuris gali įgyti skirtingas reikšmes.

Nepriklausomas kintamasis – tai kintamasis, kurio pagalba galima paaiškinti arba iššaukti tiriamo reiškinio pokyčius. **Priklausomas kintamasis** – tai kintamasis, kurį galima paaiškinti, remiantis eksperimentu ar kitu būdu.

Klausimynas – kiekybinio tyrimo instrumentas, kurį sudaro visuma klausimų, vienijamų tyrėjo siekimu gauti pirminę informaciją apie tyrimo objektą.

Kokybinė analizė – duomenų nagrinėjimas taikant specifinius metodus.

Kokybinis tyrimas – empirinis tyrimas, teikiantis aprašomojo pobūdžio išvadas apie tyrimo objektą ir paremtas kokybinių (išreikštų žodžių ar simbolių forma) duomenų analize.

Kokybinių tyrimų išorinis validumas – tyrimo kokybiškumo požymis, tyrėjo siekiamybė tyrimo rezultatus pritaikyti generalinėje aibėje.

Kriterijus – požymis, kuriuo remiantis sprendžiama apie teiginio teisingumą ar klaidingumą, įverčio matas.

Kokybinių tyrimų vidinis validumas – tyrimo kokybiškumo požymis, tyrėjo siekiamybė, kad tyrimo rezultatai rodytų realią situaciją, būtų tikslūs ir jais galima būtų pasitikėti.

Metodas – pagrindinis duomenų rinkimo, apdorojimo arba analizės būdas.

Metodika – tyrimo būdų ir taisyklių visuma.

Nepriklausomi požymiai (kintamieji) – veiksniai, nuo kurių, remiantis teoriniu modeliu, gali priklausyti problemų sprendinys.

Pasikliautinumas – kokybinio tyrimo kokybės požymis (kiekybinio tyrimo patikimumo analogas), tyrėjo siekiamybė, kad tyrimu būtų galima pasikliauti.

Priklausomi požymiai (kintamieji) – nusako tyrimo objekto ypatumus (savybes, žinias, nuostatas ir pan.).

Ranginė matavimų skalė – tai požymio reikšmių matavimo būdas, kuriuo skirtingai nei nominaliosios matavimų skalės, tiriamieji objektai ar individai gali būti sudėlioti matuojamo požymio didėjimo arba mažėjimo tvarka.

Reikšminis žodis – tyrėjo nuožiūra parinktas daiktavardis ir jo pažyminys (-iai) – daiktavardis, būdvardis, įvardis, dalyvis (1–4 žodžiai, interpretuojami kaip vienas reikšminis žodis).

Technika – tam tikro metodo efektyvaus panaudojimo specialių būdų visuma.

Tekstas – tai rašytinis dokumentas, kurį galima naudoti tyrimo tikslais.

Tyrimo ataskaita – tyrėjo parengtas dokumentas, kuriame pateikiami atlikto tyrimo rezultatai, tai yra išdėstomi, aptariami ir aiškinami gauti duomenys, formuluojamos išvados.

Tyrimo imtis – specialiai tyrimui atrinkta generalinės aibės dalis, t. y. tie generalinės aibės vienetai, iš kurių renkami tyrimo duomenys.

Tyrimo populiacija – tyrimo generalinės aibės analogas, kai generalinės aibės vienetai yra žmonės.

Tyrimo programa – tai pagrindinis strateginis dokumentas, kuriuo vadovaujantis tyrėjas organizuoja ir vykdo konkretų tyrimą.

Tyrimo tikslas – orientuoja į jo galutinį rezultatą, teorinį-pažintinį ir praktinį-taikomąjį, o **uždaviniai** formuluoja klausimus, į kuriuos turi būti gautas atsakymas apie tyrimo tikslų realizavimą.

Trianguliacijos principas – pirminės informacijos rinkimas iš įvairių šaltinių.

Tyrimo rezultatai – veiklos produktai, kurie perduodami viešam naudojimui.

Uždaro tipo klausimai – kai pateikiami visi galimi atsakymo variantai, o respondentas tik pažymi pasirinktus vieną ar kelis atsakymus.

2. TYRIMO METODAI

2.1. POPULIACIJOS ELEMENTŲ APRĖPTIS, VERTINAMI PARAMETRAI

Tyrimo populiaciją sudaro jaunimas nuo 14 iki 29 metų, tyrimo metu gyvenantis tos savivaldybės teritorijoje. Profesinėse mokyklose, aukštojo mokslo ir studijų įstaigose studijuojantis jaunimas priskiriamas tai savivaldybei, kurioje yra studijų įstaiga.

Kiekybinio tyrimo imties reprezentatyvumui tikrinti imami lyties ir amžiaus parametrai, t. y. atlikus tyrimą lyties ir amžiaus parametrų pasiskirstymas tyrimo visumoje turi atitikti jų pasiskirstymą generalinėje visumoje.

Kokybiniame tyrime stengiamasi užtikrinti tiriamųjų įvairovę, į 14–18 metų jaunuolių grupę turi patekti jaunuoliai, besimokantys įvairiose bendrojo lavinimo, jaunimo ir profesinėse mokyklose, gyvenantys mieste ir kaimo vietovėse, vyrai ir moterys; į 19–29 metų jaunuolių grupę turi patekti dirbantys ir nedirbantys, sukūrę šeimas ir neturintys jų, dalyvaujantys jaunimo organizacijose, priklausantys neorganizuotai jaunimo grupei ir nedalyvaujantys ar nepriklausantys, gyvenantys mieste ir kaimo vietovėse, vyrai ir moterys.

2.2. ATRANKA

Kiekybinei apklausai siūloma maršrutinė atranka. Maršrutinė atranka yra viena iš tikimybinų atrankos rūšių, ji užtikrina tyrimo imties reprezentatyvumą.

Atrankos vykdymo taisyklės. Atrankama 40 maršruto pradinių taškų mieste ir kaime. Mieste užeinama į kas 5 butą, bute sudaromas gyventojų nuo 14 iki 29 metų amžiaus sąrašas, apklausiamas gyventojas iš sąrašo, kurio gimtadienio data yra artimiausia. Jei šio gyventojų nėra namuose, apklausiamas kitas pagal gimtadienio artumą ir t. t. Iš kiekvieno pradinio taško apklausti po 10 tiriamųjų. Kaime užeinama į kas antrą namą ir vadovaujama ta pačia taisykle kaip ir mieste. Instrukcija apklausos vykdytojams su atrankos vykdymo taisyklėmis pateikiama 1 priede.

Rekomenduojamas tyrimo imties dydis yra 400 tiriamųjų visoms savivaldybėms. Kadangi jaunimo skaičius savivaldybėse yra didelis (daugiau nei 10 000), tai esant tikimybinei atrankai tyrimo imties didinimas mažai įtakotų duomenų patikimumą. Ši imtis užtikrina 5 proc. paklaidą ir 95 proc. patikimumą.

Kokybinės apklausos raštu dalyvių imtis sudaroma remiantis tyrimo tikslu ir dalyvių atrankos kriterijais, t. y. taikant tikslinę arba kriterijumi grindžiamą atranką. Kokybiniam tyrimui visa jaunimo generalinė visuma (populiacija) išskiriama į du pogrupius: 14–18 metų – nepilnamečiai ir 19–29 metų – suaugę jauni žmonės. Šios dvi grupės skiriasi teisiniu statusu, 18 metų žymi pilnamečystę, bendrojo lavinimo mokyklos baigimą. Formuojant tiriamųjų imtį turi būti atsižvelgiama į požymių įvairovę, todėl dalyvių atranka vykdoma vadovaujantis šiais kriterijais: 14–18 metų jaunuoliai turi būti ne tik pagrindinės, vidurinės ar gimnazijos moksleiviai, bet ir besimokantys profesinio rengimo centruose, jaunimo mokyklose, gyvenantys tiek mieste, tiek ir rajone; 19–29 metų jaunuoliai turi būti tiek dirbantys, tiek nedirbantys; sukūrę šeimas ir neturintys jų; dalyvaujantys jaunimo organizacijose bei priklausantys neorganizuotai jaunimo grupei, gyvenantys tiek mieste, tiek ir rajone.

Atliekant kokybinį tyrimą, rekomenduojama apklausti vienodą skaičių tiriamųjų iš abiejų pogrupių, po 10 tiriamųjų 14–18 metų bei 19–29 metų, kadangi kokybiniame tyrime atrankos proporcingumas nėra svarbus, svarbu užtikrinti tiriamųjų įvairovę arba jaunuolių su skirtingais demografiniais požymiais reprezentavimą.

2.3. TYRIMO ATLIKIMO METODAI

Tyrimui naudojami anketinės apklausos (kiekybinis) ir apklausos raštu (kokybinis) metodai.

3. KIEKYBINIŲ (STATISTINIŲ) DUOMENŲ SURINKIMAS IR APDOROJIMAS

3.1. STATISTINIŲ DUOMENŲ SURINKIMO FORMOS IR BŪDAI

Duomenys statistinei analizei surenkami anketų pagalba. Kiekybinės apklausos anketa pateikta 2 priede („Klausimynas jaunimui“). Tyrimui naudojami paprasti ir agreguoti arba suminiai rodikliai, t. y. vienam rodikliui išmatuoti yra naudojama keletas indikatorių. Kiekvienas indikatorius matuojamas ranginėmis arba binarinėmis skalėmis. Suminio rodiklio reikšmė kiekvienam tiriamajam gaunama susumavus atskirų to rodiklio indikatorių rangų reikšmes. Kitame metodikos poskyryje yra aprašyti rodikliai ir šių rodiklių skaičiavimas.

3.2. PIRMINIŲ STATISTINIŲ DUOMENŲ APDOROJIMAS IR RODIKLIŲ SKAIČIAVIMAS

Mokyklos rodikliai¹

1. Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 8 indikatoriais apie pasitenkinimą mokykla, aukštąja mokykla, darbovieta, gebėjimą kontroliuoti įvykius ir įveikti

¹ Rodikliai numeruojami pagal jų pateikimą „Klausimyne jaunimui“ (2 priedas).

kylančius sunkumus, kurie rodo, kad tiriamasis įveikia jam kylančius iššūkius. Kiekvienas indikatorius vertinamas trijų rangų skale, pagal apibūdinimo tinkamumą tiriamajam, kur „man labai tinka“ = 1, „man šiek tiek tinka“ = 2, o „man netinka“ = 3.

1. Kai kalbate su mokytojais ar mokiniais, jaučiate, kad jie Jūsų nesupranta.
2. Mokykloje jaučiatės labai gerai.
3. Jūs tikitės mokykloje išmokti daug naujų ir naudingų dalykų.
4. Mokykloje dažnai nepasitikite savimi, abejojate savo jėgomis.
5. Kai mokykloje iškyla problemų, Jūs žinote, kaip jas galite išspręsti.
6. Jūs noriai einate į mokyklą.
7. Iškilus sunkumams mokykloje, žinote, kur galite kreiptis pagalbos.
8. Mokykloje dažnai jaučiatės pasimetęs (-usi) ir sutrikęs (-usi).

Šis rodiklis tinka besimokantiems mokykloje, tačiau analogiškai rodikliai sukurti studijuojantiems profesinėje arba aukštojoje mokykloje, taip pat dirbantiems, kadangi rodiklis matuoja savybės būtinas sėkmingam mokymuisi ir darbui.

Rezultatų skaičiavimas. Rodiklio teiginiai yra skirtingų kryptių, todėl pirmiausia 1, 4 ir 8 teiginių rangai sukeičiami vietomis, „man labai tinka“ = 3, o „man netinka“ = 1, tuomet kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis įvykių kontrolės ir gebėjimo spręsti problemas rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 8 iki 24. Kur 24 reiškia žemą, o 8 stipriai išreikštą gebėjimą kontroliuoti įvykius ir spręsti problemas mokykloje, studijų įstaigoje arba darbe.

Rezultatų pateikimas. Suskaičiuoti kiek procentų tiriamųjų gerai ir labai gerai kontroliuoja įvykius ir geba spręsti problemas (nuo 8 iki 13), vidutiniškai (nuo 14 iki 19) sunkiai (nuo 20 iki 24) įveikia sunkumus ir sprendžia problemas mokykloje, studijų įstaigoje arba darbe.

2. Mokyklos saugumo rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 9 indikatoriais, apie tam tikrus įvykius mokykloje, kurie rodo, kad tiriamasis mokosi nesaugioje aplinkoje, kad joje nepatiria patyčių. Kiekvienas indikatorius vertinamas trijų rangų skale, tiriamieji prašomi nurodyti, kaip dažnai per paskutines 30 dienų jiems mokykloje įvyko mokyklos saugumą mažinantys įvykiai, kur „daugiau nei 2 kartus“ = 1, „1, 2 kartus“ = 2, o „neįvyko“ = 3.

Kiti mokiniai Jus mušė (naudojo prieš Jus jėgą).

Kiti mokiniai Jus aprėkė, apšaukė, užgauliojo.

Kiti mokiniai liepė už juos kažką daryti.

Kiti mokiniai prie Jūsų seksualiai priekabiavo.

Kiti mokiniai reketavo daiktų / pinigų.

Jūs mokytojais užgauliojo.

Jūs mokytojais mušė (naudojo prieš jus jėgą).

Kita (prašome parašyti kitus įvykius mokykloje, dėl kurių bijojote eiti į mokyklą arba nesijautėte joje saugus).

Šis rodiklis taikomas besimokantiems bendrojo lavinimo ir profesinėje mokyklose.

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis mokyklos saugumo rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 8 iki 24. Kur 8 reiškia saugumo mokykloje trūkumą, o 24 reiškia stipriai išreikštą mokyklos saugumą, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo saugesnė mokykla.

Rezultatų pateikimas. Suskaičiuoti kiek procentų tiriamųjų mokosi saugioje aplinkoje (23–24), mokykloje, kur yra nedidelė rizika (nuo 18 iki 22), didelė rizika (nuo 13 iki 17), ir mokyti pavojinga (nuo 8 iki 12).

3. Lankomumo problemų rodiklis – tai suminis rodiklis matuojamas 6 indikatoriais apie dėl įvairių priežasčių praleidžiamas pamokas, kuris leidžia pamatuoti ar tiriamasis turi lankomumo problemų. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamieji prašomi nurodyti, kiek jiems teko praleisti pamokų per paskutines 30 dienų, kur „neteko“ = 1, „1–3 kartus“ = 2, „4–10 kartus“ = 3, „11 ir daugiau“ = 4.

Pavėluoti į pamokas.

Be pateisinimo praleisti vienos dienos pamokas.

Praleisti keletą pamokų dėl rimtos priežasties.

Be pateisinimo praleisti visas dienos pamokas.

Praleisti visas pamokas dėl šeiminių aplinkybių

Praleisti visas dienos pamokas dėl ligos.

Šis rodiklis taikomas besimokantiems bendrojo lavinimo ir profesinėje mokyklose.

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis mokyklos lankomumo problemų rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 6 iki 24. Kur 6 reiškia lankomumo problemos nebuvimą, o 24 reiškia stipriai išreikštą mokyklos lankymo problemą, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo didesnė mokyklos lankymo problema.

Rezultatų pateikimas. Suskaičiuoti, kiek procentų tiriamųjų neturi lankomumo problemos (nuo 6 iki 12), yra rizikoje lankomumo problemoms susiformuoti (nuo 13 iki 18), turi išreikštą mokyklos lankymo problemą (nuo 19 iki 24).

4. Pažangumo rodiklis vertinamas paskutinio semestro pažymių vidurkiu. Kinta nuo 1 iki 10.

Rezultatų pateikimas. Skaičiuojamas vidurkis, kiek procentų tiriamųjų patenka į šias grupes pagal pažangumo rodiklį: 5–6.5; 6.51–7.5; 7.51–8.5; 8.51–10.

5. Sunkumų nuvykti į mokyklą rodiklis – matuojamas dichotomine skale, turi arba neturi sunkumų. Prašoma nurodyti, kokių problemų turi vykstant į mokyklą, jei tokių turi.

Rezultatų pateikimas. Procentinis turinčių sunkumų nuvykti į mokyklą pateikimas bendrojo lavinimo ir profesinėje mokykloje tiriamųjų grupėje.

6. Galimybės naudotis mokyklos patalpomis po pamokų rodiklis – matuojama dichotominėmis skalėmis, prašant nurodyti, kokiomis patalpomis gali naudotis ne pamokų metu: sporto, aktų salėmis, stadionu, kabinetais.

Rezultatų pateikimas. Procentinis patalpų, kuriomis gali naudotis moksleiviai, pateikimas bendrojo lavinimo ir profesinėje mokykloje tiriamųjų grupėje.

7. Domėjimosi būsima profesija rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 7 indikatoriais, apie domėjimąsi būsima profesija ir veiksmus, leidžiančius ją pasirinkti bei geriau jai pasirengti, jis atspindi sąmoningumą, nuoseklumą, pastangas renkantis būsima profesija. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti ar jie sutinka su teiginiais apie būsimos profesijos pasirinkimo veiksmus, kur „visiškai sutinku“ = 1, „sutinku“ = 2, „nesutinku“ = 3, „visiškai nesutinku“ = 4.

Esate apsisprendęs, kokią profesiją pasirinksite.

Domitės būsima profesija.

Pasirinkote dalykus, reikalingus būsima profesijai / susijusius su būsima profesija.

Žinote būsima profesijai keliamus reikalavimus.

Domitės situacija darbo rinkoje ir jos poreikiais.

Mokykloje konsultavotės su mokytojais / mokyklos specialistais dėl profesijos pasirinkimo.

Mokykloje vykdomas profesinis informavimas.

Šis rodiklis taikomas besimokantiems bendrojo lavinimo mokyklose.

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis domėjimosi būsima profesija rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 7 iki 28. Kur 28 reiškia domėjimosi būsima profesija trūkumą, o 7 reiškia aktyvų domėjimąsi būsima profesija ir sąmoningą rengimąsi jai, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo didesnis domėjimasis ir sąmoningesnis būsimos profesijos pasirinkimas.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų stipriai domisi būsima profesija ir sąmoningai ją renkasi (nuo 7 iki 14), vidutiniškai (nuo 15 iki 21) ir mažai (nuo 22 iki 28) domisi ir nesąmoningai renkasi.

8. Aktyvumo mokinių savivaldoje rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 7 indikatoriais, atspindinčiais mokinių aktyvumo mokyklos savivaldoje apraiškas, pvz., dalyvavimas savivaldos rinkimuose, renginiuose, pareigų turėjimas ir pan. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, kaip jie dalyvauja tam tikrose su mokyklos savivalda susijusiose veiklose, kur „dažnai“ = 1, „kartais“ = 2, „niekada“ = 3, „nežinau“ = 4.

Klasėje vyksta seniūno rinkimai.

Jūs dalyvaujate (balsuojate) renkant klasės seniūną.

Jūs dalyvaujate (balsuojate) renkant mokinių savivaldą.

Jūs esate buvę klasės seniūnu.

Jūs dalyvaujate mokykloje vykstančiuose renginiuose.

Jūs prisidedate prie mokinių savivaldos veiklų organizavimo ir vykdymo.

Jūs buvote išrinktas į moksleivių parlamentą / mokinių tarybą, mokyklos tarybą.

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis aktyvumo mokinių savivaldoje rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 28 iki 7. Kur 28 reiškia žemą, o 7 reiškia aukštą aktyvumo mokinių savivaldoje lygį, vadinasi, kuo mažesnė rodiklio reikšmė, tuo aukštesnis aktyvumo mokinių savivaldoje lygis.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų aktyvumo mokinių savivaldoje lygis yra žemas (nuo 22 iki 28), vidutinis (nuo 15 iki 21), aukštas (nuo 7 iki 14) .

Studijos

9. Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas mokymosi įstaigoje rodiklis (žiūrėti Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas rodiklis).

10. Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 6 indikatoriais apie domėjimąsi būsimumis studijomis / studijų programomis ir veiksmus, leidžiančius jas sąmoningai pasirinkti, jis atspindi sąmoningumą, nuoseklumą, pastangas renkantis būsimumas studijas ir universitetą. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti ar jie sutinka su teiginiais apie būsimumo profesijos pasirinkimo veiksmus, kur „visiškai nesutinku“ = 1, „nesutinku“ = 2, „sutinku“ = 3, „visiškai sutinku“ = 4.

Lyginote skirtingų aukštųjų mokyklų tų pačių studijų siūlomas programas.

Domėjotės aukštųjų mokyklų siūlomomis galimybėmis dalį studijų vykdyti užsienyje, klausyti vizitujančių dėstytojų paskaitų.

Lyginote skirtingų aukštųjų mokyklų studijų kainas.

Lyginote skirtingų Lietuvos ir užsienio aukštųjų mokyklų tų pačių studijų kainas.

Domėjotės aukštųjų mokyklų materialine technine baze, pvz., mokymosi, gyvenimo sąlygomis, bibliotekų galimybėmis ir pan.

Domėjotės studentų atsiliepimais, išpūdžiais apie studijas įvairiose aukštosiose mokyklose.

Šis rodiklis skirtas bestudijuojantiems kolegijoje arba universitete.

Rezultatų skaičiavimas. Studijų pasirinkimo sąmoningumo rodiklio reikšmės kinta nuo 6 iki 24. Kur 6 reiškia nesidomėjimą būsimumis studijomis, o 24 – aktyvų domėjimąsi studijų programomis ir universitetų galimybėmis, sąmoningą, argumentuotą rinkimąsi, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo didesnis domėjimasis ir sąmoningumas būsimumų studijų pasirinkimas.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų stipriai domisi būsimuma profesija ir sąmoningai ją renkasi (nuo 7 iki 14), vidutiniškai (nuo 15 iki 21) ir mažai (nuo 22 iki 28) domisi ir nesąmoningai renkasi.

10.1 aukštosios mokyklos pasirinkimo motyvai – du motyvai, pasirinkimas tos aukštosios mokyklos, kurioje lengva studijuoti (10.2 indikatorius anketoje), pagal prestižą visuomenėje (10.7 indikatorius), vertinami 4 rangų skale nuo „visiškai sutinku“ iki „visiškai nesutinku“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis studijuojančių tiriamųjų pasiskirstymas.

11. Dirbančių studentų rodiklis – matuojamas dichotomine skale.

Rezultatų pateikimas. Procentinė dirbančių studentų dalis studijuojančiųjų grupėje.

12. Darbo ir studijų derinimas – tai rodiklis, parodantis tiriamųjų suvokimą apie tai, kaip jiems sekasi ar nesiseka derinti darbą ir studijas. Matuojamas rangine skale nuo „gerai sekasi“ iki „visiškai nesiseka“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis sugebančių ir nesugebančių derinti darbo ir studijų pasiskirstymas dirbančių studentų grupėje.

13. Darbo ir studijų derinimo problemų lygio rodiklis – tai suminis rodiklis matuojamas 6 indikatoriais apie įvairias problemas, kylančias derinant darbą ir studijas, kuris leidžia įvertinti problemų, kylančių dėl darbo ir studijų derinimo lygį. Kiekvienas indikatorius vertinamas trijų rangų skale, pagal apibūdinimo tinkamumą tiriamajam, kur „man netinka“ = 1, „man šiek tiek tinka“ = 2, o „man tinka“ = 3.

Nukenčia Jūsų studijų rezultatai.

Pablogėjo sveikata.

Trūksta miego.

Sunku paskaitų metu susikaupti.

Nukenčia Jūsų darbo rezultatai.

Kita (*įrašykite*).

Rodiklis taikomas dirbantiems studentams.

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis darbo ir studijų derinimo problemų rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 6 iki 18. Kur 6 reiškia darbo ir studijų derinimo problemų nebuvimą, o 18 reiškia stipriai išreikštas darbo ir studijų derinimo problemas, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo didesnės darbo ir studijų derinimo sukkeliamos problemos.

Rezultatų pateikimas. Suskaičiuoti kiek procentų tiriamųjų neturi problemų dėl darbo ir studijų derinimo (nuo 6 iki 10), yra rizikoje rimtoms darbo ir studijų derinimo problemoms susiformuoti (nuo 11 iki 14), turi žymių problemų dėl darbo ir studijų derinimo (nuo 15 iki 18).

14. Ketinimai tęsti studijas – keturi teiginiai vertinami keturių rangų skalėmis pagal tiriamojo sutikimo su teiginiu laipsnį nuo „visiškai sutinku“ iki „visiškai nesutinku“. Teiginiuose derinami du aspektai: ketinimai tęsti studijas toje pačioje ar kitoje srityje ir ketinimai tęsti studijas Lietuvoje ar užsienyje.

Rezultatų pateikimas. Procentinis atsakymų variantų pasiskirstymas. Tačiau galima keturių rangų skales paversti binarinėmis, t. y. „visiškai sutinku“ ir „sutinku reikšmes“ sudėjus į naują požymį „ketina“, o „nesutinku“ ir „visiškai nesutinku“ – į „neketina“.

15. Aktyvumo studentų savivaldoje rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 8 indikatoriais, atspindinčiais studentų aktyvumo studentų savivaldoje apraiškas, pvz., dalyvavimas savivaldos rinkimuose, renginiuose, pareigų turėjimas ir pan. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, kaip jie dalyvauja tam tikrose su studentų savivalda susijusiose veiklose, kur „dažnai“ = 1, „kartais“ = 2, „niekada“ = 3, „nežinau“ = 4.

Jūsų grupėje / kurse vyksta seniūno rinkimai.

Jūs dalyvaujate (balsuojate) renkant Jūsų kurso / grupės seniūną.

Jūs esate buvęs (-usi) savo kurso / grupės seniūnu (-e).

Jūs dalyvavote renkant savo fakulteto studentų atstovybės pirmininką / atstovą.

Jūs dalyvaujate universitete / kolegijoje vykstančiuose renginiuose.

Jūs prisidedate prie studentų atstovybės veiklų organizavimo ir vykdymo.

Jūs buvote išrinktas į universiteto ar fakulteto studentų atstovybę.

Domitės Jūsų fakulteto studentų atstovybės veikla.

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis aktyvumo studentų savivaldoje rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 32 iki 8. Kur 32 reiškia žemą, o 8 reiškia aukštą aktyvumo studentų savivaldoje lygį, vadinasi, kuo mažesnė rodiklio reikšmė, tuo aukštesnis aktyvumo studentų savivaldoje lygis.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų aktyvumo mokinių savivaldoje lygis yra žemas (nuo 25 iki 32), vidutinis (nuo 17 iki 24), aukštas (nuo 8 iki 16).

Darbas

16. Darbas pagal specialybę – tai rodiklis, parodantis, kokia dalis dirbančiųjų dirba pagal studijuojamą arba baigtą studijų kryptį ar įgytą profesiją / specialybę.

Rezultatų pateikimas. Procentinis dirbančiųjų pagal specialybę ir ne pagal studijuojamą / įgytą specialybę pasiskirstymas dirbančiųjų grupėje.

17. Darbo ne pagal įgytą profesiją priežastys – prašoma nurodyti, kodėl nedirbama pagal įgytą profesiją, pasirinkti leidžiama iš keturių įvardytų priežasčių, taip pat palikta galimybė nurodyti savo priežastį.

Rezultatų pateikimas. Procentinis priežasčių pasiskirstymas studijas profesinėje ar aukštojoje mokykloje baigusių dirbančiųjų ne pagal įgytą profesiją / specialybę grupėje.

18. Sąmoningumo renkantis profesiją rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 6 indikatoriais apie domėjimąsi būsima profesija ir veiksmus, leidusius ją pasirinkti bei geriau jai pasirengti, jis atspindi sąmoningumą, nuoseklumą, pastangas renkantis profesiją. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, ar jie sutinka su teiginiais apie profesijos pasirinkimą lėmusius veiksmus, kur „visiškai nesutinku“ = 1, „nesutinku“ = 2, „sutinku“ = 3, „visiškai sutinku“ = 4.

Dar mokykloje apsisprendėte, kokią profesiją pasirinksite.

Domėjotės būsima profesija, jai keliamais reikalavimais.

Mokykloje konsultavotės su mokytojais / kitais specialistais dėl profesijos pasirinkimo.

Rinkdamasis profesiją domėjotės įvairiomis profesijomis ir įsidarbinimo po studijų galimybėmis.

Dalykus mokykloje rinkotės pagal būsimą profesiją.

Tarėtės su tėvais dėl profesijos pasirinkimo.

Šis rodiklis taikomas dirbantiesiems.

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis sąmoningumo renkantis profesiją rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 6 iki 24. Kur 6 reiškia nesidomėjimą būsima profesija ir sąmoningumo trūkumą, o 24 reiškia aktyvų domėjimąsi būsima profesija ir sąmoningą rengimąsi jai, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo didesnis domėjimasis ir sąmoningesnis būsimos profesijos pasirinkimas.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų stipriai domisi būsima profesija ir sąmoningai ją renkasi (nuo 18 iki 24), vidutiniškai (nuo 12 iki 17) ir mažai (nuo 6 iki 11) domisi ir nesąmoningai renkasi.

19. Įsidarbinimą lemiantys veiksniai – keturi teiginiai apie tiriamojo įsidarbinimą lėmusius veiksnius vertinami keturių rangų skalėmis pagal tiriamojo sutikimo su teiginiu laipsnį nuo „visiškai sutinku“ iki „visiškai nesutinku“. Įvardinti šie įsidarbinimą lemiantys veiksniai: baigta profesinė ar aukštoji mokykla, asmeninės pažintys, ankstesnė darbo patirtis, užsienio kalbos žinios, taip pat palikta galimybė įrašyti ir savo atsakymo variantą.

Rezultatų pateikimas. Procentinis atsakymų variantų pasiskirstymas. Tačiau galima keturių rangų skales paversti binarinėmis, t. y. „visiškai sutinku“ ir „sutinku reikšmes“ sudėjus į naują požymį „turėjo įtakos“, o „nesutinku“ ir „visiškai nesutinku“ – į „neturėjo įtakos“.

20. Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas darbe rodiklis (žiūrėti Įvykių kontrolės ir gebėjimo įveikti problemas rodiklis).

21. Darbdavio sudaromos sąlygos mokytis / kelti kvalifikaciją – du teiginiai apie darbdavių sudaromas sąlygas, pirmas, ar tiesiog sudaro sąlygas, antras, ar apmoka / iš dalies apmoka mokslus ar kvalifikacijos kursus. Matuojama dichotomine skale.

Rezultatų pateikimas. Procentinis pritariančiųjų teiginiais pasiskirstymas dirbančiųjų grupėje.

22. Ketinimai keisti darbą ir mokytis – keturi teiginiai apie ketinimus keisti darbą, migruoti į kitą miestą arba šalį darbo arba mokytis, kiekvienas vertinamas trijų rangų skale pagal teiginio tinkamumą tiriamajam.

Rezultatų pateikimas. Procentinis atsakymų variantų pasiskirstymas dirbančiųjų grupėje.

23. Ketinimo keisti darbo vietą rodiklis – matuojamas dichotominiu klausimu planuoja ar neplanuoja keisti darbą.

Rezultatų pateikimas. Procentinis ketinančių keisti darbą dalis dirbančiųjų grupėje.

24. Ketinimo keisti darbo vietą priežastys – pateiktos penkios priežastys, leidžiama pasirinkti iki trijų svarbiausių.

Rezultatų pateikimas. Procentinis ketinimų keisti darbą priežasčių pasiskirstymas dirbančiųjų grupėje.

25. Darbo paieškos kitame mieste (migracijos į kitą miestą) priežastys – pateiktos šešios priežastys, leidžiama pasirinkti iki trijų svarbiausių.

Rezultatų pateikimas. Procentinis ketinimų ieškoti darbo kitame mieste priežasčių pasiskirstymas dirbančiųjų grupėje.

26. Darbo paieškos užsienyje (migracijos į užsienį) priežastys – pateikta dešimt priežasčių, leidžiama pasirinkti iki trijų svarbiausių.

Rezultatų pateikimas. Procentinis ketinimų ieškoti darbo užsienyje priežasčių pasiskirstymas dirbančiųjų grupėje.

Rodikliai nestudijuojantiems / nesimokantiems ir niekur nedirbantiems.

27. Paskutinio nedarbo trukmės rodiklis – matuojamas 5 rangų nedarbo trukmės skale, nuo „niekada nedirbau“ iki „virš 3 metų“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis pasiskirstymas pagal nedarbo trukmę nedirbančiųjų ir nesimokančiųjų grupėje.

28. Darbo paskutinėje darbovietėje trukmės rodiklis – matuojamas 5 rangų darbo trukmės skale, nuo „niekur nedirbau“ iki „virš 5 metų“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis pasiskirstymas pagal darbo trukmę paskutinėje darbovietėje nedirbančiųjų ir nesimokančiųjų grupėje.

29. Nedarbo priežastys – pateiktos penkios priežastys, leidžiama pasirinkti vieną.

Rezultatų pateikimas. Procentinis nedarbo priežasčių pasiskirstymas nedirbančiųjų ir nesimokančiųjų grupėje.

30. Darbo paieškos būdai – pateikti septyni darbo paieškos būdai, leidžiama pasirinkti visi tinkantys atsakymai.

Rezultatų pateikimas. Procentinis darbo paieškos būdų pasiskirstymas nedirbančiųjų ir nesimokančiųjų grupėje.

31. Darbo, kurį sutiktų dirbti Lietuvoje, nedirbantys ir nesimokantys požymiai – pateikti keturi galimi pageidaujamo darbo požymiai, leidžiama pasirinkti vieną.

Rezultatų pateikimas. Procentinis pageidaujamo darbo Lietuvoje požymių pasiskirstymas nedirbančiųjų ir nesimokančiųjų grupėje.

32. Darbo, kurį sutiktų dirbti užsienyje, nedirbantys ir nesimokantys požymiai – pateikti keturi galimi pageidaujamo darbo požymiai, leidžiama pasirinkti vieną.

Rezultatų pateikimas. Procentinis pageidaujamo darbo užsienyje požymių pasiskirstymas nedirbančiųjų ir nesimokančiųjų grupėje.

Laisvalaikis

33. Laisvalaikio leidimo būdai – pateikiama 12 laisvalaikio leidimo būdų, prašoma 4 rangų skalėje įvertinti, kaip dažnai renkasi kiekvieną būdą, kur 1 = „labai dažnai“; 2 = „dažnai“; 3 = „retai“; 4 = „niekada“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis laisvalaikio leidimo būdų pasiskirstymas pagal dažnumą. Laisvalaikio leidimo būdus sąlyginai galima suskirstyti į prasmingus, turiningus: sportavimas, teatrų, koncertų, parodų, saviraiškos būrelių, užsiėmimų lankymas, hobi veikla, dalyvavimas nevyriausybinų organizacijų veikloje; ir neprasmingus, neturiningus: TV žiūrėjimas, žaidimas kompiuteriu, parduotuvių, kavinių, naktinių klubų lankymas.

34. Laisvalaikiui skiriamo laiko rodiklis – matuojamas vidutiniškai per savaitę laisvalaikiui skiriamu laiku, 4 rangų skalėje: pusvalandį, nuo 1 iki 2, nuo 3 iki 5, 5 ir daugiau valandų.

Rezultatų pateikimas. Procentinis vidutiniškai per savaitę laisvalaikiui skiriamo laiko pasiskirstymas.

35. Savaitgalių leidimo būdų rodiklis – prašoma pažymėti, ką dažniausiai veikia savaitgaliais, nurodant du atsakymus iš pateiktų 5 su galimybe įrašyti savo atsakymą.

Rezultatų pateikimas. Pasiskirstymai pagal pasirinkimus.

36. Kultūrinių renginių lankymo rodiklis – lankymosi kultūriniuose renginiuose: muziejuose, teatruose, kino teatruose, parodose, koncertuose ir knygų skaitymas per paskutinius 6 mėnesius dažnumas. Dažnumo ranginė skalė, kur „daugiau nei 6 kartus“ – 1, „2–6 kartus“ – 2, „1 kartą“ – 3, „nė karto“ – 4.

Rezultatų pateikimas. Procentinis pasiskirstymas pagal skirtingų kultūrinių renginių lankymo dažnumą.

37. Pasitenkinimo laisvalaikiu rodiklis – tai subjektyvus rodiklis, matuojamas 4 rangų skale, nuo visiškai sutinku iki visiškai nesutinku.

Rezultatų pateikimas. Procentinis pasiskirstymas pagal pasitenkinimą laisvalaikiu.

37.1. Galimybių įdomiai leisti laisvalaikį vertinimo rodiklis – tai subjektyvus rodiklis, matuojamas teiginiu ar turi daug galimybių įdomiai leisti laisvalaikį, pritarimo teiginiui 4 rangų skalė, nuo „visiškai sutinku“ iki „visiškai nesutinku“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis pasiskirstymas pagal galimybių įdomiai leisti laisvalaikį vertinimą.

37.2. Turimų lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio formą vertinimo rodiklis – tai subjektyvus rodiklis, matuojamas teiginiu, ar turi pakankamai lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio formą, teiginys vertinamas 4 rangų skale, nuo „visiškai sutinku“ iki „visiškai nesutinku“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis pasiskirstymas pagal lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio formą vertinimą.

Draugai

38. Santykių su draugais kokybės rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 5 indikatoriais apie santykių su draugais patirtis arba santykių su draugais kokybės suvokimus. Santykių su draugais kokybė išreiškiama tokiais draugystės požymiais, kaip pasitenkinimas, pasitikėjimas, pagalbos suteikimas, atvirumas. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, ar jie sutinka su teiginiais apie santykių su draugais charakteristikas, kur „visiškai nesutinku“ = 1, „nesutinku“ = 2, „sutinku“ = 3, „visiškai sutinku“ = 4.

Jūs patenkintas tuo, kaip draugai su Jumis bendrauja.

Jūs patenkintas tuo, kaip Jūs ir Jūsų draugai praleidžiate laisvalaikį.

Jūs galite kreiptis į savo draugus pagalbos.

Su savo draugais galite bendrauti atvirai ir išsakyti tai, ką jaučiate.

Bendrai Jūs pasitikite savo draugais.

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis santykių su draugais kokybės rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 5 iki 20. Kur 5 reiškia silpnus, nepalaikančius, o 20 reiškia stiprius, palaikančius santykius su draugais, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo kokybiškesni santykiai su draugais, tuo daugiau socialinio palaikymo tiriamieji sulaukia iš draugų.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų sulaukia labai žemo ir žemo (nuo 5 iki 10), vidutinio (nuo 11 iki 15), aukšto ir labai aukšto (nuo 16 iki 20) stiprumo / tvirtumo, palaikymo santykiai su draugais.

39. Artimų draugų skaičius – tai rodiklis, atspindintis socialinių santykių platumą, jo nepakanka nuskaidyti visos santykių visumos, tačiau draugus mes renkames, jie nera duoti su gimimu, kaip pavyzdziui, šeimos nariai, giminaičiai, todėl santykiai su draugais gali būti artimesni, glaudesni, intensyvesni ir netgi svarbesni. Taip pat šis rodiklis tam tikra prasme atspindi gebėjimą užmegzti ir palaikyti draugiškus artimus santykius bent su vienu ar keliais žmonėmis.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal artimų draugų skaičių.

40. Naujų draugysčių užmezgimo lengvumas – tai dar vienas rodiklis, parodantis tiriamojo suvokimą, kaip jam sekasi užmegzti naujas draugystes, naujus draugiškus santykius. Matuojamas keturių rangų skale, nuo labai lengva iki labai sunku.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

41. Socialinio palaikymo rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojantis ar tiriamieji bendrai sulaukia socialinės paramos ir palaikymo nesvarbu iš kokių žmonių, svarbu, kad susilaukia. Rodiklis matuojamas 7 dichotominiais indikatoriais įvardijančiais įvairius socialinio palaikymo būdus.

Jūs išklauso neteisdami ir neduodami patarimų.

Parodo, jog vertina Jūsų pastangas.

Padrašina Jus.

Patvirtina, jog Jus palaiko ar yra Jūsų pusėje.

Priverčia susimąstyti apie Jūsų jausmus, vertybes.

Padedą Jums duodami ar paskolindami pinigų.

Kaip nors kitaip padeda (prašome parašyti kaip).

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam skaičiuojami indikatoriai, kuriems pasirinktas atsakymo variantas „taip“. Gauname rodiklį, kuris kinta nuo 0 iki 7, kur 0 reiškia socialinio palaikymo ir paramos nebuvimą, o 7 stiprų socialinį palaikymą ir paramą.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų sulaukia labai žemo ir žemo (nuo 0 iki 3), vidutinio (nuo 4 iki 5), aukšto ir labai aukšto (nuo 6 iki 7) socialinio palaikymo.

Kaimynystė

Kaimynystė yra miesto rajonas arba kvartalas, kaimas, kuriame gyvena tiriamasis.

42. Kaimynystės saugumo rodiklis – tai suminis rodiklis, kurį sudaro 9 dichotominiai teiginiai apie tai kaip tiriamieji suvokia / žino apie kaimynystėje vykstančius nusikaltimus, nelegalias veiklas, kurios mažina kaimynystės saugumą, arba atspindi jos nesaugumą.

Vienas iš Jūsų šeimos narių buvo užpultas, apiplėštas arba apvogtas gatvėje.

Kažkas iš Jūsų kaimynų buvo užpultas ar apvogtas gatvėje.

Kažkas įsilaužė į Jūsų ar kaimynų butą / namą, garažą ar sandėliuką.

Matėte, kaip kažkas pardavinėjo narkotikus.

Kažkas siūlė Jums pirkti narkotikų.

Įvyko muštynės tarp artimų gatvių, rajonų ar kaimų grupuočių.

Kažkas Jus gąsdino ar tai grasino.

Kažkas atėmė iš Jūsų daiktus ar pinigus.

Kita (prašome parašyti).

Rezultatų skaičiavimas. Skaičiuojami visi atsakymai „ne“, gauname rodiklį kintantį nuo 0 iki 9, kur 9 rodo saugiausią kaimynystę.

Rezultatų pateikimas: 9 – saugi, 8–6 – rizika, 5–0 pavojinga, rasti dažniausiai pasitaikantį „taip“.

43. Pasitenkinimo kaimynyste rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 7 indikatoriais apie santykių su kaimynais patirtis bei pasitenkinimo įvairiais santykių, gyvenimo kaimynystėje aspektais suvokimus, atspindintis tiek kaimynystės socialinę kontrolę, tiek jos solidarumą. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, ar jie sutinka su teiginiais apie kaimynystės ir santykių joje charakteristikas, kur „visiškai nesutinku“ = 1, „nesutinku“ = 2, „sutinku“ = 3, „visiškai sutinku“ = 4.

Kaimynystėje gyvenantys suaugusieji domisi, ką veikia vaikai ir jaunimas.

Jei Jūs blogai pasielgtumėte, kaimynystėje gyvenantys suaugusieji turbūt praneštų apie tai Jūsų tėvams.

Kaimynystėje, kurioje Jūs gyvenate yra daugybė dalykų, kuriais gali užsiimti Jūsų amžiaus vaikai / jaunimas.

Jei Jums iškiltų problemų, yra kaimynų, į kuriuos galėtumėte kreiptis pagalbos.

Jūs jaučiatės saugus savo kaimynystėje.

Jums patinka rajonas, kaimas, kuriame gyvenate.

Žmonės, gyvenantys Jūsų kaimynystėje, yra linkę vieni kitiems padėti.

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis pasitenkinimo kaimynyste rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 7 iki 28. Kur 28 reiškia silpną, o 7 reiškia aukštą pasitenkinimą kaimynyste ir santykiais joje, vadinasi, kuo mažesnė rodiklio reikšmė, tuo didesnis pasitenkinimas, solidaresni santykiai, stipresni ryšiai kaimynystėje.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų pasitenkinimas kaimynyste ir santykiais joje yra žemiau vidutinio (nuo 22 iki 28), vidutinio (nuo 15 iki 21), aukšto ir labai aukšto (nuo 7 iki 14).

Gyvenimo sąlygos

44–46. Būsto sąlygos apibūdinamos trimis rodikliais. Pirmas, su kuo vienuose namuose gyvena, pvz., vieni, su tėvais, su savo šeima ar su savo šeima ir tėvais. Antras, kokiomis sąlygomis gyvena, t. y. kambaryje, bute ar name. Trečias, kam priklauso būstas, kuriame gyvena, pvz., jiems, tėvams, nuomojamas ir pan.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

47–49. Materialinė padėtis apibūdinama trimis rodikliais. Pirmas, pajamų šaltiniai. Antras, kiek vidutiškai pajamų tenka vienam šeimos nariui atskaičius mokesčius. Trečias, paskolos turėjimas ar neturėjimas.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

50. Verslumo rodiklis – matuojamas klausimu apie nuosavo verslo turėjimą, dalyvavimą šeimos versle ir pan.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

51. Susipažinimo su jaunimo verslumo skatinimo politika Lietuvoje rodiklis – matuojamas dichotominiu klausimu, susipažinęs arba nesusipažinęs.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

52. Nuomonės apie tai, ar Lietuvoje sudarytos sąlygos jauniems žmonėms plėtoti verslą rodiklis, – matuojamas dichotominiu klausimu, skirtas tiems, kurie susipažinę su jaunimo verslumo skatinimo politika Lietuvoje.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus su paaiškinimais, kodėl atsako taip arba ne.

Dalyvavimas

Dalyvavimas tyrime suprantamas labai plačiai, tai politinis-pilietinis aktyvumas, kuris nusakomas ne tik dalyvavimu rinkimuose, bet domėjimusi politika, partijų ir politikų politine veikla, dalyvavimu pilietinėse, labdaros akcijose, dalyvavimas savanoriškoje ir nevyriausybinų organizacijų veikloje. Tyrime yra rodikliai skirti pačių tiriamųjų politiniam-pilietiniam, pilietiniam-labdariniam ir visuomeniniam (savivaldoje) aktyvumui matuoti, taip pat rodikliai skirti išsiaiškinti jaunuolių aplinkos politinį, pilietinį, visuomeninį aktyvumą. Toliau keletas rodiklių, atspindinčių jaunuolių nuostatas į politiką, politikus ir pilietiškumo visuomenėje lygį. Dalyvavimo visuomeninėje veikloje motyvus.

Politinis-pilietinis dalyvavimas ir politinės nuostatos

53. Politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 8 indikatoriais apie dalyvavimą rinkimuose, domėjimąsi politinių partijų programomis, politikų veikla, dalyvavimą politinių partijų veikloje ir pan. Kiekvienas indikatorius vertinamas dichotomine skale, prašoma nurodyti dalyvauja ar nedalyvauja tam tikrose veiklose.

Dalyvavote paskutiniuose vykusiuose rinkimuose.

Eidami balsuoti jau žinojote, už kokį kandidatą ir kodėl balsuosite.

Domitės Jūsų apylinkėje išrinktų Seimo narių veikla / darbais Seime.

Esate kokios nors politinės partijos ar jaunimo politinės organizacijos narys.

Prieš rinkimus domėjotės politinių partijų programomis.

Domitės politiniais įvykiais / visuomenės aktualijomis šalyje ir pasaulyje.

Per pastaruosius metus esate dalinęs (-usi) skrajutes, informacinius plakatus ar kitaip dalyvavote rinkimnėje kampanijoje palaikant kandidatą.

Per pastaruosius metus dalyvavote diskusijose su politiku, valstybės valdymo institucijų atstovais ar kandidatais į valdžios institucijas.

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam suskaičiuojami teigiami atsakymai ir gaunamas suminis politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 0 iki 8. Kur 0 reiškia visišką pasyvumą, o 8 reiškia visišką aktyvumą.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų žemo (nuo 0 iki 2), vidutinio (nuo 3 iki 5), aukšto (nuo 6 iki 8) politinio-pilietinio aktyvumo.

54. Aplinkos politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 5 indikatoriais apie politinio-pilietinio aktyvumo apraiškas jaunuolį supančių žmonių (tėvų, mokytojų, draugų) elgesyje, pokalbių temose. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, ar jie sutinka su teiginiais apie politines temas pokalbiuose su tėvais, mokytojais, draugais ir pan., kur „visiškai sutinku“ = 1, „sutinku“ = 2, „nesutinku“ = 3, „visiškai nesutinku“ = 4.

Jūsų vienas iš tėvų yra /buvo politinės partijos narys.

Jūsų tėvai kalbasi / kalbėdavosi tarpusavyje apie politinius įvykius šalyje, aktualijas.

Jūs su savo tėvais / globėjais kalbatės / kalbėdavotės apie politinius įvykius šalyje, aktualijas.

Jūsų mokytojai / dėstytojai skatina / skatino domėtis politiniais įvykiais šalyje, aktualijomis.

Su savo draugais kalbatės, diskutuojate apie politinius įvykius šalyje.

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis aplinkos politinio-pilietinio aktyvumo rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 5 iki 20. Kur 20 reiškia žemą, o 5 reiškia aukštą aplinkos politinį-pilietinį aktyvumą, vadinasi, kuo mažesnė rodiklio reikšmė, tuo mažesnis aplinkos politinis-pilietinis aktyvumas, mažesnis domėjimasis politika ir politiniais įvykiais.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų aplinkos politinis-pilietinis aktyvumas yra žemo (nuo 16 iki 20), vidutinio (nuo 11 iki 15), aukšto (nuo 5 iki 10) lygio.

55. Požiūrio į politiką negatyvumo rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 6 indikatoriais, tiriančiais nuostatas į politiką, politikus, partijas ir jų veiksmus, atspindi požiūrio į politiką negatyvumą. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, ar jie sutinka su teiginiais apie politikus, politines partijas, kur „visiškai sutinku“ = 1, „sutinku“ = 2, „nesutinku“ = 3, „visiškai nesutinku“ = 4.

Politika yra „nešvarus“ reikalas.

Į politiką žmonės eina siekdami tarnauti visuomenei.

Visos partijos vienodai blogos.

Manote, kad galite pakeisti, valdyti savo gyvenimą, įsijungdami į politines veiklas.

Jūsų gerove turi pasirūpinti valstybė.

Jei patektumėte į valdžią elgtumėtės taip pat, kaip ir dabar valdžioje esantys asmenys.

Rezultatų skaičiavimas. 2 ir 4 teiginių rangų reikšmes reikia apsukti $4 = 1$, $3 = 2$, $2 = 3$, $1 = 4$. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis požiūrio į politiką negatyvumo rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 24 iki 6. Kur 24 reiškia žemą, o 6 reiškia aukštą požiūrio į politiką negatyvumo lygį, vadinasi, kuo mažesnė rodiklio reikšmė, tuo aukštesnis požiūrio į politiką negatyvumo lygis.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų aplinkos požiūrio į politiką negatyvumo lygis yra žemas (nuo 18 iki 24), vidutinis (nuo 12 iki 17), aukštas (nuo 6 iki 11).

Pilietinis-visuomeninis dalyvavimas

56. Pilietiškumo-labdaringumo rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 6 indikatoriais, atspindinčiais pilietinio aktyvumo ir labdaringumo apraiškas, pvz., dalyvavimą ir aukojimą labdaros paramos renginiuose, dalyvavimą kaimynystės gyventojų susirinkimuose ir pan. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, kaip dažnai per paskutinius 6 mėnesius jiems teko dalyvauti tam tikrose veiklose, kur „labai dažnai“ = 1, „dažnai“ = 2, „retai“ = 3, „niekada“ = 4.

Dalyvavote pilietinėse akcijose.

Dalyvavote labdaros renginiuose.

Dalyvavote viešose diskusijose ar susirinkimuose gyvenamojoje vietoje / mokymosi, darbo institucijoje.

Dalyvavote gyvenamosios vietos / miesto renginiuose.

Siuntėte SMS / skambinote aukodami įvairių paramos akcijų metu.

Pasirašėte peticiją (el. būdu / popierinį variantą).

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis pilietiškumo-labdaringumo rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 24 iki 6. Kur 24 reiškia žemą, o 6 reiškia aukštą pilietiškumo-labdaringumo lygį, vadinasi, kuo mažesnė rodiklio reikšmė, tuo aukštesnis pilietiškumo-labdaringumo lygis.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų pilietiškumo-labdaringumo lygis yra žemas (nuo 18 iki 24), vidutinis (nuo 12 iki 17), aukštas (nuo 6 iki 11).

57. Narystės nevyriausybinėse organizacijose rodiklis – matuojamas dichotomine skale, dalyvauja arba nedalyvauja. Prašoma nurodyti organizacijos, kurioje dalyvauja pavadinimą.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

58. Dalyvavimo NVO (įsitraukimo) veikloje lygmenys – 8 teiginiai apie įvairius įsitraukimo į NVO veiklą būdus, atspindintys dalyvavimo / įsitraukimo / įsipareigojimo organizacijai lygmenis. Kiekvienas teiginys matuojamas 4 rangų skale, kur „visiškai sutinku“ = 1, „sutinku“ = 2, „nesutinku“ = 3, „visiškai nesutinku“ = 4.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

59. Dalyvavimo NVO motyvai – 10 motyvus apibūdinančių teiginių. Kiekvienas teiginys matuojamas 4 rangų skale, kur „visiškai sutinku“ = 1, „sutinku“ = 2, „nesutinku“ = 3, „visiškai nesutinku“ = 4.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

60–61. Dalyvavimo savanoriškoje veikloje rodiklis – dalyvavimas savanoriškoje veikloje (*be jokio piniginio atlygio, savo valia / noru pasirinktas ir dirbamas darbas, kuris nėra dirbamas šeimos nariams ar giminėms*) per pastaruosius 6 mėnesius, matuojamas keturių rangų skale, dalyvavo seniau ir dabar, dalyvauja dabar, nedalyvauja, bet dalyvavo anksčiau, nedalyvauja ir nedalyvavo.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

62. Priklausymo neformaliai grupei ar stiliui (pvz.: reperiai, metalistai, gotai, baikeriai, pankai, rokeriai, hipiai, skinbedai ir kt.) **rodiklis** – matuojamas dichotomine skale, dalyvauja arba nedalyvauja.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

63. Aplinkos pilietiškumo ir labdaringumo rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 7 indikatoriais, atspindinčiais jaunuolių tėvų, draugų pilietinio aktyvumo ir labdaringumo apraiškas, pvz., dalyvavimą ir aukojimą labdaros paramos renginiuose, dalyvavimą NVO veikloje, pagalbą kaimynams ir pan. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, kaip dažnai jų tėvai vieni arba su jais, jų draugai dalyvauja tam tikrose veiklose, kur „labai dažnai“ = 1, „dažnai“ = 2, „retai“ = 3, „niekada“ = 4, „nežinau“ = 5.

Vienas iš Jūsų tėvų dalyvauja nevyriausybinių organizacijų veikloje, yra / buvo narys.

Jūsų tėvai padeda kaimynams.

Jūs kartu su tėvais padedate / esate padėjęs kaimynams.

Nereikalingus daiktus paprastai surenkate ir atiduodate žmonėms arba labdaringoms organizacijoms.

Jūsų tėvai aukoja labdaros / paramos akcijų metu.

Jūsų draugai aukoja labdaros / paramos akcijų metu.

Jūsų aplinkos žmonės palankiai atsiliepia apie nevyriausybines organizacijas / visuomeninę veiklą.

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis aplinkos pilietiškumo ir labdaringumo rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 28 iki 7. Sumuojant atsakymas „5“ traktuojamas, kaip neatsakytas klausimas. Kur 28 reiškia žemą, o 7 reiškia aukštą aplinkos pilietiškumo-labdaringumo lygį, vadinasi, kuo mažesnė rodiklio reikšmė, tuo aukštesnis aplinkos pilietiškumo-labdaringumo lygis.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų aplinkos pilietiškumo-labdaringumo lygis yra žemas (nuo 22 iki 28), vidutinis (nuo 16 iki 21), aukštas (nuo 7 iki 15).

64. Nuostatos pilietinės visuomenės atžvilgiu – 6 teiginiai apie nuostatas, matuojami 4 rangų skale, kur „visiškai sutinku“ = 1, „sutinku“ = 2, „nesutinku“ = 3, „visiškai nesutinku“ = 4.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

Žalingi įpročiai

65. Alkoholio vartojimo rodiklis – matuojamas alkoholio vartojimo per paskutinius šešis mėnesius dažnumo 5 rangų skale, kuri kinta nuo „niekada“ iki „keturis ir daugiau kartų per savaitę“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

66. Priklausomybės nuo alkoholio rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 5 dichotominiais teiginiais apie alkoholio vartojimo įpročius.

Ar Jums kada nors kilo mintis, kad reikėtų mažiau gerti?

Ar aplinkinių kritika dėl alkoholinių gėrimų vartojimo Jus kada nors erzino?

Ar kada nors jautėtės kaltas dėl to, kad vartojate alkoholinius gėrimus?

Ar esate kada nors ryte pirmiausia išgėręs, kad nusiramintumėte ir pagerintumėte savijautą?

Ar Jūsų giminaitis, draugas, gydytojas kada nors buvo sunerimę dėl Jūsų gėrimo arba siūlę gerti mažiau?

Rezultatų skaičiavimas. Skaičiuojami visi atsakymai „taip“, gauname rodiklį kintantį nuo 0 iki 5, kur 5 rodo priklausomybę nuo alkoholio.

Rezultatų pateikimas. 0 – nėra rizikos, 1–2 – rizika, 3–5 didelis pavojus arba priklausomybė nuo alkoholio.

67. Alkoholio vartojimo priežastys – pateikiamos 9 alkoholio vartojimo priežastys su galimybe įrašyti savąją ir prašoma pasirinkti keletą, dėl kurių pastarąjį mėnesį vartojo alkoholį.

Rezultatų pateikimas. Kiekvienos priežasties paminėjimo dažnumas.

68. Santykis su narkotikų vartojimu – siekiama išsiaiškinti ar vartoja narkotikus, kaip dažnai vartoja ar vartojimas pastovus. Matuojama šešių rangų skale kintančia nuo „vartuju pastoviai“ iki „nenoriu atsakyti“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

69. Žinojimas, kur gali kreiptis pagalbos – siekiama išsiaiškinti, ar žino, kur gali kreiptis pagalbos dėl narkotikų vartojimo, galėtų nesunkiai sužinoti, nežino ar tai visai nerūpi.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

70. Rūkymo įpročių rodiklis – matuojamas rūkymo per paskutines 30 dienų dažnumo 8 rangų skale, kuri kinta nuo „niekada nerūkiau“ iki surūkau „daugiau negu 20 cigarečių per dieną“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

71–72. Interneto naudojimo įpročiai – matuojami dviem rodikliais. Pirmas, kaip dažnai per paskutinį mėnesį naudojosi internetu, 5 rangų skalė nuo „kasdien“ iki „kartą per savaitę“. Antras, kiek vidutiniškai laiko per dieną praleidžia internete, 4 rangų skalė nuo „iki 1 val.“ iki „5 valandų ir ilgiau“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

73. Lošimo įpročių rodiklis – 6 lošimo būdai, vertinami 4 rangų dažnumo skalėmis nuo „labai dažnai“ iki „niekada“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

74. Migdomųjų / raminamųjų vaistų vartojimo rodiklis – matuojamas migdomųjų / raminamųjų vaistų vartojimo per paskutinius šešis mėnesius dažnumo 5 rangų skale, kuri kinta nuo „niekada“ iki „keturis ir daugiau kartų per savaitę“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

Mityba ir poilsis

75. Kūno masės indekso rodiklis – prašoma nurodyti turimą ūgį ir svorį.

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam skaičiuojamas kūno masės indeksas pagal formulę: $KMI = \text{kūno masė (kg)} / \text{ūgio (m)}^2$.

Rezultatų pateikimas. Merginos skirstomos į tris grupes pagal KMI, iki 18,5 – mažo svorio, 18,5 – 24 – normalaus svorio, virš 24 – turinčių viršsvorio.

76. Svorio mažinimo rodikliai – du, t.y. mažinančių papildų vartojimas ir dietų laikymasis, matuojami keturių rangų skalėmis nuo „ne (nevartoja / nesilaiko) ir neplanuoja“ iki „taip (vartoja / laikosi), reguliariai“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

77. Gerų / teisingų / sveikų valgymo įpročių rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 8 indikatoriais apie valgymo įpročius. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, kiek kartų per savaitę pastarąjį mėnesį jie valgė pusryčius, vakarienę, vartojo „sveikus“ ir „nesveikus“ produktus, kur „kasdieną“ = 1, „keletą kartų per savaitę“ = 2, „tik savaitgaliais“ = 3, „niekada“ = 4.

1. Valgote pusryčius.
2. Valgote vakarienę.
3. Valgote vaisius ir daržoves.
4. Valgote „čipsus“ ir pan.
5. Valgote saldumynus.
6. Geriate saldžius gazuotus gėrimus.
7. Geriate piena.
8. Geriate natūralų (nevirintą, negazuotą) vandenį.

Rezultatų skaičiavimas. Apsukti 1, 3, 7, 8 indikatorių reikšmės, t. y. „niekada“ = 1, „tik savaitgaliais“ = 2, „keletą kartų per savaitę“ = 3, „kasdieną“ = 4. Tada kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis gerų / teisingų / sveikų valgymo įpročių rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 8 iki 32. Kur 8 reiškia blogus / neteisingus / nesveikus, o 32 – gerus / teisingus / sveikus valgymo įpročius, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo geresni valgymo įpročiai.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų turi blogus (nuo 8 iki 16), vidutiniškus (nuo 17 iki 24), gerus (nuo 25 iki 32) valgymo įpročius.

78. Miego rodiklis – matuojamas valandomis, skirtomis vidutiniškai per parą miegui pastarąjį mėnesį, 6 rangų skalė, kuri kinta nuo „mažiau nei 6 val.“ iki „daugiau nei 9 val.“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

79–80. Fizinis aktyvumas matuojamas dviem rodikliais. Pirmas, kiek kartų per savaitę sportuoja, keturių rangų skalė nuo „niekada“ iki „kiekvieną dieną“. Antras, kiek vidutiniškai laiko vienu kartu sportuoja, šešių rangų skalė nuo „nesportuoju“ iki „1,5 h ir daugiau“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

Psichologinė savijauta ir fizinė sveikata

81.1. Fizinės savijautos rodiklis – tai suminis rodiklis, kurį sudaro tokie 4 indikatoriai apie patiriamus skausmus ar fizinius nusiskundimus. Kiekvienas indikatorius matuojamas 4 skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, kaip dažnai per pastarąjį mėnesį jiems skaudėjo arba teko vartoti vaistus, kur „labai dažnai“ = 1, „dažnai“ = 2, „retai“ = 3, „niekada“ = 4.

Skaudėjo galvą.

Skaudėjo nugarą.

Skaudėjo skrandį.

Vartojote vaistus nuo skausmo.

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis fizinės sveikatos rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 4 iki 16. Kur 4 reiškia blogą / silpną, o 16 – gerą fizinę sveikatą, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo geresnė fizinė sveikata.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų turi blogą (nuo 4 iki 7), vidutinišką (nuo 8 iki 12), gerą (nuo 13 iki 16) fizinę sveikatą.

81.2. Psichinės savijautos suminis rodiklis – tai suminis rodiklis, kurį sudaro tokie 8 indikatoriai apie įvairius emocinius, psichinius nusiskundimus. Kiekvienas indikatorius matuojamas 4 rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti, kaip dažnai per pastarąjį mėnesį juos kankino nerimas, nemiga, liūdesys ir pan., kur „labai dažnai“ = 1, „dažnai“ = 2, „retai“ = 3, „niekada“ = 4.

Jautėtės nervingas ar sudirgęs.

Patyrėte sunkumų užmiegant.

Jautėtės nedarbingas.

Jautėtės blogos nuotaikos.

Skundėtės apetito trūkumu.

Jautėtės liūdnas (-a).

Jautėte nerimą.

Buvote nepatenkintas (-a) tuo, ką darote.

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis psichinės sveikatos rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 8 iki 24. Kur 8 reiškia blogą / silpną, o 24 – gerą psichinę sveikatą, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo geresnė psichinė sveikata.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų turi blogą (nuo 8 iki 13), vidutinišką (nuo 14 iki 19), gerą (nuo 20 iki 24) psichinę sveikatą.

82. Sveikatos būklės subjektyvus rodiklis – matuojamas 4 rangų skale, kuri kinta nuo „jaučiatės labai gerai, su sveikata problemų neturite“ iki „turite negalią“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

83. Savęs vertinimo rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 10 indikatorių išreiškiančių tiriamųjų suvokimus apie save, savo vertę, pasitenkinimą savimi ir pan. Kiekvienas indikatorius vertinamas keturių rangų skale, tiriamųjų prašoma nurodyti ar jie sutinka su juos apibūdinančiais teiginiais, kur „visiškai sutinku“ = 1, „sutinku“ = 2, „nesutinku“ = 3, „visiškai nesutinku“ = 4.

1. Esate patenkintas (-a) savimi.
2. Kartais galvojate, kad esate niekam tikęs (-usi).
3. Manote, kad turite daug gerų savybių.
4. Galite daryti daugelį darbų taip gerai, kaip ir kiti žmonės.
5. Manote, kad neturite kuo didžiuotis.
6. Kartais Jūs jaučiatės nieko vertu (-a), nevykėliu (-e).
7. Manote, kad esate ne prastesnė asmenybė, nei kiti.
8. Norėtumėte turėti daugiau savigarbos.
9. Apskritai esate linkęs (-usi) jaustis nevykėlis (-ė).
10. Savo elgesį vertinate teigiamai.

Rezultatų skaičiavimas. Apsukti 1, 3, 4, 7, 10 indikatorių reikšmes, t. y. „visiškai nesutinku“ = 1, „nesutinku“ = 2, „sutinku“ = 3, „visiškai sutinku“ = 4. Tada kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis savęs vertinimo rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 10 iki 40. Kur 10 reiškia žemą, o 40 – aukštą savivertę, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo aukštesnė savivertė.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų turi žemą (nuo 10 iki 20), vidutinį (nuo 21 iki 30), aukštą (nuo 31 iki 40) savęs vertinimą.

84. Šeimos narių socialinio palaikymo rodiklis – tai suminis rodiklis, matuojamas 7 indikatoriais apie tam tikras palaikymą išreiškiančias patirtis iš šeimos narių, kurie rodo, kad tiriamasis gyvena jį palaikančioje, pripažįstančioje, mylinčioje ir vertinančioje namų aplinkoje. Kiekvienas indikatorius vertinamas trijų rangų skale, tiriamieji prašomi nurodyti, kaip dažnai per paskutines 30 dienų jų šeimos nariai (globos namų darbuotojai) išvardytais būdais išreiškė palaikymą, kur „niekada“ = 1, „kartais“ = 2, o „dažnai“ = 3.

- Padėjo išspręsti problemą.
- Pagyrė.
- Parodė Jums savo meilę.
- Palaikė Jūsų idėją ar sumanymą.
- Leido pasijusti svarbiam ir reikšmingam.
- Jus išklausė ir paguodė.
- Praleido su Jumis laisvalaikį.

Rodiklis tinka tiriamiesiems, gyvenantiems šeimoje, gyvenantys su tėvais atsakinėja galvodami apie savo tėvų šeimą, o gyvenantys savo sukurtoje šeimoje atsakinėdami galvoja apie ją. Šis rodiklis netaikomas tiems tiriamiesiems, kurie gyvena vieni.

Rezultatų skaičiavimas. Kiekvienam tiriamajam indikatorių rangų reikšmės sumuojamos ir gaunamas suminis socialinio palaikymo šeimoje rodiklis, kurio reikšmės kinta nuo 7 iki 21. Kur 7 reiškia socialinio palaikymo šeimoje trūkumą, o 21 reiškia stipriai išreikštą socialinį palaikymą šeimoje, vadinasi, kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo daugiau socialinio palaikymo tiriamieji sulaukia iš šeimos narių.

Rezultatų pateikimas. Kiek procentų tiriamųjų sulaukia labai žemo ir žemo (nuo 7 iki 12), vidutinio (nuo 13 iki 17), aukšto ir labai aukšto (nuo 18 iki 21) socialinio palaikymo šeimoje.

Lytinė elgsena ir šeimos planavimas

85. Pirmų lytinių santykių amžiaus rodiklis – metai, kada turėjo pirmus lytinius santykius, atsakyti jei tokius turėjo.

Rezultatų pateikimas. Vidurkis, skirstomi į grupes pagal metus, kada turėjo pirmus lytinius santykius.

86. Naudojimasis kontraceptinėmis priemonėmis lytinių santykių metu, matuojama 5 rangų skale pagal dažnumą, nuo „visada“ iki „niekada“.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

87. Kontraceptinių priemonių naudojimo priežastys, pateikiamos 3 priežastys ir galimybė įrašyti savo variantą, leidžiama rinktis vieną variantą.

Rezultatų pateikimas. Priežasčių pasirinkimo dažnumai.

88. Lytinių partnerių skaičius ir pastovumas. Prašoma pasirinkti tinkamą variantą.

Vienas pastovus.

Turite kelis ir kaitaliojate.

Šiuo metu turite keletą.

Pastovaus neturite.

Santykiai atsitiktiniai / vienkartiniai.

Lytinių santykių neturite.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

89. Nuostatos santuokos atžvilgiu, pateikiami keturi teiginiai apie tai, kada ir kodėl reiktų susituokti.

Santuoka yra būtina, jei pora nusprendė gyventi kartu.

Santuoka yra reikalinga, bet prieš tuokiantis reikia pagyventi kartu.

Santuoką verta registruoti tik turint (laukiantis) vaikų.

Santuoka visiškai nereikalinga, norint gyventi kartu nebūtina tuoktis.

Kita.

Rezultatų pateikimas. Procentinis tiriamųjų pasiskirstymas pagal atsakymų pasirinkimus.

90–100. Demografinės charakteristikos: savivaldybė, gyvenama vietovė, lytis, šeimtinė padėtis, vaikų skaičius, užsiėmimas, išsilavinimas, darbinis statusas, darbo stažas, darbo pobūdis.

101. Jaunimui paslaugas teikiančių ar su jaunimu dirbančių organizacijų žinomumo rodiklis. Kiekvienai savivaldybei rekomenduojama išsiaiškinti jaunimui paslaugas teikiančių organizacijų žinomumą. Ši anketos dalis turi būti kintanti, t. y. skirtinga kiekvienai savivaldybei, nes kiekvienoje savivaldybėje yra skirtingos jaunimui paslaugas teikiančios ar su jaunimu dirbančios organizacijos / įstaigos. Apie kiek organizacijų / įstaigų norima sužinoti, tiek klausimų ir papildomai įtraukiama, keičiamas tik organizacijos / įstaigos pavadinimas, o atsakymų variantai lieka tie patys.

Pavyzdys

Ką / ar žinote apie XXX jaunimo centrą? (pasirinkite vieną jums geriausiai tinkantį atsakymo variantą)

Nesate girdėjęs(-usi).

Esate girdėjęs (-usi), bet nežinote, kur rasti.

Žinote, kad toks yra, ir žinote, kur rasti.

Buvote užsukęs (-usi) apsidairyti, domėjotės veikla / teikiamomis paslaugomis.

Dalyvavote veiklose / naudojotės teikiamomis paslaugomis.

4. KOKYBINIŲ DUOMENŲ SURINKIMAS IR APDOROJIMAS

Kokybinės apklausos raštu taikymu siekiama gilintis į jaunimo problemas tam tiriamose srityse (temose), aiškintis, kaip jauni žmonės patys suvokia ar įvardija problemų priežastis bei kokias mato problemų šalinimo galimybes ar priemones.

Struktūruota, bet nestandartizuota apklausa raštu yra lankstus duomenų rinkimo būdas, kuris padeda giliau suprasti tiriamą problemą, patikslinti ar gauti papildomos informacijos apie kai kuriuos tiriamuosius momentus, tiksliau interpretuoti vartojamas sąvokas ir numatyti galimas tolimesnių tyrimų kryptis.

Kokybinė apklausa leidžia pamatyti, kaip jaunimas aiškina tikrovę, kur ieško problemų priežasčių, kokius siūlo problemų sprendimo būdus. Tyrimo klausimai turi būti formuluojami taip, kad tiriamieji galėtų atsakyti savo terminais (žodžiais), o ne tomis kategorijomis, kurias pateikia tyrėjai kiekybinės apklausos atveju. Atliekant kokybinį tyrimą buvo siekiama iš esmės suvokti problemą.

Metodikoje pateikiama du struktūruoti nestandartizuoti klausimynai, vienas 14–18 metų moksleiviams (3 priedas) ir antras 19–29 metų jaunuoliams (4 priedas), kuriuose pateikiami atviri klausimai, siūloma išsakyti savo nuomonę dėl pateiktų klausimų esmės. Renkant nuomones raštu yra galimybės:

- įtraukti daugiau tiriamųjų;
- neutralizuojamas korespondento efektas;
- neutralizuojama tyrimo organizatoriaus tiriamųjų nuomonių interpretavimo problema;
- tiriamieji nevaržomai gali reikšti savo nuomonę.

Etiniai reikalavimai tyrimui

Prieš atliekant apklausą paaiškinamas atliekamo tyrimo tikslas, nurodoma, kodėl svarbi kiekvieno jų nuomonė, užtikrinamas anketos anonimiškumas.

Siūloma laikytis šių etikos principų:

- tiriamasis tyrime turi dalyvauti tik laisvanoriškai;
- tyrėjas turi atskleisti tiriamajam tyrimo esmę, informuoti apie galimą riziką ir gauti iš tiriamojo sutikimą dalyvauti tyrime (raštu arba įrašytą garso / vaizdo justoje);
- tyrėjas visuose tyrimo etapuose turi stengtis apsaugoti tiriamąjį nuo galimos žalos;
- tyrėjas turi užtikrinti iš tiriamojo ir apie tiriamąjį gautos informacijos konfidencialumą;
- tyrėjas turi užtikrinti tiriamojo anonimiškumą (jei to pageidauja tiriamasis).

Todėl svarbu iš anksto apsvarstyti etikos klausimus:

- pasvarstyti, kaip tiriamiesiems bus paaiškintas tyrimo tikslas;
- įvertinti tiriamųjų dalyvavimo riziką. Kaip jos bus siekiama sumažinti;
- pamąstyti apie konfidencialumą. Kokią informaciją apie tiriamuosius yra vertinama kaip konfidenciali? Ar tyrimo ataskaitoje bus pakeisti tiriamųjų vardai? Kur ir kaip bus saugomi tyrimo metu gauti duomenys? – Kas turės galimybę naudotis tyrimo duomenimis? Kokiais tikslais? Kas ir kokiomis sąlygomis gali susipažinti su tyrimo ataskaita iki jos viešo skelbimo? (L. Rupšienė, 2007).

Galima naudoti tyrimo dalyvių sutikimo lapą (parengtas pagal L. Rupšienę, 2007):

<p>Dėkojame, kad sutikote dalyvauti tyrime ir užpildyti anketą. Atliekamas tyrimas, kurio tikslas – išsiaiškinti jaunimo probleminių sričių priežastis ir numatyti jų šalinimo galimybes. Jeigu Jums kils klausimų dėl tyrimo, galite bet kada juos mums užduoti (mūsų susitikimų metu arba nurodytu telefonu). Užtikriname, kad Jūsų klausimai, pasiūlymai, samprotavimai yra labai svarbūs, nes padeda kokybiškiau atlikti tyrimą.</p> <p>Jūsų dalyvavimas šiame tyrime yra laisvanoriškas. Pažadame, kad tikras Jūsų vardas ir Jūsų paminėti kitų asmenų vardai nebus naudojami nei viename iš tyrimo etapų: nei renkant duomenis, nei rengiant ataskaitą. Visais atvejais bus vartojami tik slapyvardžiai.</p> <p>Jeigu Jūs pageidausite, atsiųsime galutinės ataskaitos kopiją, kad galėtumėte su ja susipažinti.</p> <p>Ar sutinkate dalyvauti tyrime? Taip ____ Ne ____</p> <p>Ar leidžiate cituoti Jūsų pasisakymus? Taip ____ Ne ____</p> <p>Jūsų siūlomas slapyvardis _____</p> <p>Sutinku (parašas) _____ Data _____</p> <p>Tyrėjas(-as) Jonas Jonaitis, tel.: (8-620) *****, el. paštas: *****@gmail.com</p>
--

Apklauso raštu metodo tipas

Nors apklausa pasižymi savo formų ir panaudojimo galimybių įvairove, tačiau atliekant giluminį jaunimo problematikos tyrimą, buvo pasirinkta apklausa raštu, kuri yra struktūruota ir nestandartizuota.

Visi apklauso klausimai buvo iš anksto suplanuoti, bet nestandartizuoti, t. y. iš anksto neužkoduotos kategorijos ir nepateiktos kaip galimi atsakymo variantai.

Buvo laikomasi procedūrų ruošiantis nestruktūruotai apklausai bei duomenų rinkimui:

- priartėjimas prie aplinkos;
- respondentų kalbos ir kultūros supratimas;

- **numatymas**, kaip juos reikės pateikti (prezentuoti) tiriamiesiems;
- informacijos skleidėjų (informantų) nustatymas;
- pasitikėjimo įgijimas;
- ryšių nustatymas;
- empirinės medžiagos rinkimas.

Atvirųjų klausimų sudarymas:

– *Visiems tiriamiesiems pateikti iš anksto numatyti klausimai ir jų tvarka* vartojant tuos pačius žodžius.

– *Klausimai yra aiškūs, nes didėja tikimybė gauti kokybiškų duomenų.* Suvokiama, kad, kas vienam aišku, kitam gali būti nesuprantama. Tyrėjas visada supranta, ką norėtų paklausti ir linkęs manyti, kad klausia aiškiai. Todėl stengiasi teikti trumpus, aiškiai suformuluotus klausimus, vengiant žargoną. Prieš teikiant apklausos raštu anketą, ji patikrinama su kitais asmenimis.

– *Vienu metu buvo užduodamas vienas klausimas.* Viename klausime slypintys du klausimai apsunkintų padėti, nes tiriamasis nežinos, nuo kurio pradėti ir į kurį atsakyti. Tada dažniausiai atsakoma tik į vieną, kiti būna pamiršti. Be to, būtų sudėtingiau atlikti analizę, nes neaišku, kaip traktuoti atsakymą: į kurį iš pateiktų klausimų buvo atsakyta.

– *Pateikti atvirojo tipo klausimai, kad tiriamasis savais žodžiais galėtų pateikti nuomonę.* Atvirieji klausimai dažniausiai prasideda žodžiais: „Kaip Jūs manote (...)“, „Kaip Jūs jautėtės (...)“, „Ką Jūs darėte (...)“, „Kokia Jūsų nuomonė (...)“ ir pan. Jeigu būtų užduodamas klausimas: „Ar Jūs manote, kad jaunimui trūksta informacijos?“, tai būtų iš dalies pateiktas atsakymas, o tai nėra atvirojo tipo klausimas.

Taip pat vengta „programinių“ klausimų, į kuriuos turi atsakyti pats tyrėjas, o ne tiriamasis. Pavyzdžiui, „Kaip Jums atrodo, kas įtakoja tokį jaunimo pasirinkimą?“ Šioje formuluotėje panaudoti nereikalingi žodžiai, jo prasmė paini, nes nėra aišku, ar norima sužinoti apie kitų žmonių elgesio priežastis, ar apie priežastis, įtakojušias tiriamojo nuomonę apie kitų žmonių elgesį. Nuomonę formuojančios priežastys ir elgesio priežastys yra ne vienas ir tas pats.

Nebuvo naudojami nereikalingi žodžiai ir junginiai, pvz., „Gal galėtumėte pasakyti...“ – ir taip aišku, jei tiriamasis galės pasakyti, tai ir pasakys.

Atvirųjų klausimų teigiamos charakteristikos yra tos, kurios suteikia galimybę tiriamajam pateikti gilesnius samprotavimus, leidžia tiksliau sužinoti tikruosius tiriamojo įsitikinimus, įgalina nustatyti žinojimo ribas. Pateikiant atvirojo tipo klausimus yra palikta pakankamai erdvės atsakymams. Jeigu paliekama viena ar dvi eilutės po klausimo atsakymui, tai nevertėtų tikėtis išsamių atsakymų.

Formuluodamas atsakymą į atvirą klausimą, tiriamasis vadovaujasi tik savo įsivaizdavimu ir įspūdžiais. Vadinasi, toks atsakymas bus labiau individualizuotas ir duos įvairiapusę ir gilesnę informaciją apie tiriamojo suvokimą ir įspūdžių struktūrą.

– *Laikytasi nuoseklios klausimų sekos; nuo bendro–prie savito, nuo plataus–prie siauro.* Tačiau šios taisyklės nereikėtų sumaišyti su vertinamųjų klausimų išdėstymu. Žinoma, kad vieni ir tie patys klausimai, išdėstyti skirtinga seka, duoda skirtingą informaciją. Jeigu paklausime apie bendrą jaunimo padėties vertinimą, tai šis vertinimas darys įtaką atskirų jaunimo padėties sudėtinių dalių vertinimui. Pavyzdžiui, pateikdami klausimą: „Kaip vertinate jaunimo padėtį savo mieste?“, o paskui klausdami apie atskirų jos dalių vertinimą – laisvalaikį, migraciją ir pan. – susidursime su reiškiniu, kai bendras vertinimas kartosis sudėtinių dalių vertinime. Atskiras dalis pirmiau įvertinus, o pabaigoje paprašius apibendrinti situaciją, gausime objektyvesnius duomenis.

Atvirųjų klausimų kodavimas (kuomet norima gauti kiekybinius duomenis)

Atvirųjų klausimų kodavime reikia susieti detalią informaciją, kurią pateikia tiriamasis su ribotu skaičiumi kategorijų, kurios leidžia supaprastinti duomenų analizę ir leidžia atlikti statistinę analizę. Pagrindinis tikslas yra suvienodinti daugybę individualių atsakymų, klasifikuojant juos į mažesnę grupių skaičių, kuriuose atsakymai būtų panašūs savo turiniu. Šio proceso metu neišvengiamai prarandama nemažai informacijos.

Atvirųjų klausimų kodavimas rėmėsi esminiais, tipiniais, dažniausiai pasikartojančiais išsireiškimais, pasirinktais iš visų atsakymų įvairovės. Kodavimas nesirėmė atsakymų pirmumu, t. y., kurie išsireiškimai pirmiau gauti, tuos išsirinkti kaip pagrindinius (šie išsireiškimai gali būti nereprezentatyvūs ir jų pagrindu sudarytą kodavimo kategorijų rinkinį gali tekti pataisyti. Kodavimo kategorijų taisyklas reiškia, kad teks analizuoti duomenis iš naujo).

Kodavimo procedūra (rankiniu būdu)

Surašomi visi tiriamųjų atsakymai į vieną lapą, kurio viršuje užrašytas klausimas. Kiekvieno tiriamojo atsakymai turi savo kodą. Pagrindinis procedūrų tikslas yra sudaryti mažiausią kategorijų sąrašą. Tokiu būdu tiriamas reiškinys (fenomenas) yra susiaurinamas ir toliau yra tiriamos tik atrinktos frazės. Žinoma, citatos yra interpretuojamos ir klasifikuojamos atsižvelgiant į kontekstą, iš kurio jos buvo paimitos. Atrinktos citatos (frazės) yra pagrindinis duomenų šaltinis kitam, lemiamam teksto analizės etapui. Tyrėjas savo dėmesį sukonzentruoja į tose citatose slypinčią reikšmę taip perkeldamas jį nuo individualių subjektų.

Konkrečiai šis procesas atrodo taip: citatos yra suskirstomos į blokus, ribiniai atvejai yra atskiriami, ir galiausiai, kiekvienam blokui suteikiamas pavadinimas. Po to citatos gali būti perkeltos iš vieno bloko į kitą, siauriamos, kol išsirutulioja kategorijos, kurios, viena vertus, atspindi tam tikros reikšmės esmę, o, kita vertus, yra ribos ženklas tarp kategorijų. Kiekvieną kategoriją reikia iliustruoti citatomis iš interviu transkripcijos (pavyzdys 1 lentelėje).

1 lentelė

Kategorija	Subkategorija	Teiginių skaičius	Iliustruojantys teiginiai
Pvz., laisvalaikis	Sportas	6	„.....“ , „.....“ ir pan.
	Meninė veikla	2	„.....“ , „.....“ ir pan.

Atvirųjų klausimų kodavimas (kuomet norima gauti kokybinius) duomenis

Panaudojant atvirojo kodavimo programą „Kokybis“ (Bitinas, Kazlauskienė, Jazgevičius, 2009).

Tyrėjas pertvarko gautus atsakymus į nuoseklų protokolą. Atsakymai į atvirus klausimus sutvarkomi taip, kad išryškėtų atsakymų į pateiktus klausimus esminiai ypatumai.

Pagrindinės sąvokos

Analizuojamas tekstas – tyrėjo sudarytas paketas tyrimo objektą ir uždavinius atliepančių kompiuterinei analizei parengtų pirminių tekstų (transkribuotų interviu, pasakojimų, diskusijų, stebėjimų užrašų, mokslinių ir publicistinių straipsnių, dokumentų ir pan.).

Reikšminis žodis – tyrėjo nuožiūra parinktas daiktavardis ir jo pažyminy (-iai) – daiktavardis, būdvardis, įvardis, dalyvis (1–4 žodžiai interpretuojami kaip vienas reikšminis žodis). Reikšminiai žodžiai atlieka programai pateikiamų kodų vaidmenį, o analizės procese patikrinamas pagrindas juos interpretuoti kaip objektą apibūdinančias kategorijas.

Reikšminio žodžio aplinka – teksto pastraipa ir šios pastraipos sakiny su įrašytu reikšminiu žodžiu. Reikšminio žodžio adresą nusako analizuojamo teksto pastraipos numeris.

Duomenų parengimas analizei

Analize siekiama išskirti duomenų pirminius požymius, o juos apibendrinus – nusakyti teoriškai prasmingus ir tyrimo problemą atitinkančius objekto požymius, taip pat atskleisti tiriamo objekto vidinę hierarchinę struktūrą, jo potencialius ryšius su kitais objektais.

Parengiamojo etapo turinį sudarytų tokie tyrėjo veiksmai.

- *Informacijos šakinių (tekstų) vienetų kodavimas ir kopijavimas.* Klausimyno kodas padeda tyrėjui atkurti informacijos šaltinio pobūdį, todėl jame atsispindi tyrėją dominantys pagrindiniai požymiai. Analizės procese operuojama informacijos vieneto (teksto) kopija, išsaugant nepalietą pirminį tekstą. Tai paprasčiau, kai tyrėjo turimi tekstų vienetai įrašyti kompiuteryje; tokia prielaida pagrįsta teikiamoji duomenų analizės programa.

- *Teksto transkribavimas.* Pirminė informacija, kurią reikia transformuoti į tekstą, nepažeidžiant respondentų teikiamos informacijos turinio.

Tyrėjas visus atsakymus transkribuoja į kompiuterio failą. Antroje transkribavimo pakopoje daromas įrašo kalbinis koregavimas (ištaisomos kalbos klaidos, pašalinami parazituojančio pobūdžio žodžiai, jų junginiai ir pan.). Pabrėžtina, kad šis koregavimas skiriamas tik respondentų išsiskyimų kalbinei raiškai sutvarkyti ir jokių būdu nekeisti šių teiginių turinio. Tai reiškia, kad kalbinį koregavimą turi atlikti pats tyrėjas. Taip sutvarkytas tekstas gali būti koduojamas.

• *Analizuojamų kokybinių požymių (kategorijų) identifikavimas.* Tyrėjas paprastai būna sudaręs stebėjimo turinį, numatęs interviu klausimus, raštu pateikto informacinio vieneto struktūrą, tačiau kokybinės informacijos rinkimo procese ir peržvelgus surinktą informaciją kai kurie duomenų aspektai gali būti koreguojami. Galimi tokie požymių koregavimo atvejai: a) požymio raiška maždaug vienoda visuose nagrinėjamuose tekstuose; toks požymis mažai informatyvus ir todėl nenagrinėtinas; b) reikšmingas požymis išskirtas tik įpusėjęs tyrimui ar net jo pabaigoje, todėl jo raiška vertinama ir jau koduotuose tekstuose; c) paaiškėja, kad kai kurie reikšmingi požymiai per daug sudėtingi, reikia įvesti papildomus dalinius požymius. Dėl šių priežasčių kai kurių duomenų galima atsisakyti arba gali prireikti juos papildyti, todėl galutinis požymių sąrašas sudaromas baigus rinkti visus duomenis.

Kadangi kiekviena kategorija konkretinama subkategorijomis, kokybinių požymių identifikavimas nėra tiesiškas procesas, analizuojant kai kurių duomenų galima atsisakyti, gali prireikti papildomo duomenų rinkimo, todėl galutinis kategorijų (ir subkategorijų) sąrašo sudarymas nėra ribojamas kuriuo nors analizės etapu. Galimas ir variantas, kai pirminiu kodavimu identifikuojamos subkategorijos, o kategorijos nusakomos kaip jas apibendrinančios sąvokos.

Kai duomenys techniškai parengti analizei ir sudarytas preliminarus kodų (reikšminių žodžių) sąrašas, pereinama prie jos pradinio etapo, atliekamo taikant teikiamą kompiuterinę programą. Pirmąjį rezultatų variantą galima laikyti žvalgybiniu; jį išnagrinėjus, gali būti tikslinamas kodų sąrašas, teksto struktūravimas (pastraipų tikslinimas), taip pat patikslinta atvirojo kodavimo struktūra.

Techinės rekomendacijos programos instaliavimui

Programos adresas <http://www.ef.su.lt>. Tyrėjas pateikia du failus: RaktiniaiZodziai.txt ir TyrimoDuomenys.txt.

Trumpa diegimo instrukcija. Atsisiųsti diegimo failą iš nurodyto adreso ir saugoti kompiuterio diske. Instaliuojant programą reikalinga interneto prieiga, nes programa bandys, atsižvelgus į *Windows* versiją, atsisiųsti trūkstamus komponentus. Priklausomai nuo interneto prieigos galimybių pirmas diegimas truks 5–10 min.

Programos „Kokybis“ funkcionavimas

Programos „Kokybis“ paskirtis – išryškinti ir pateikti analizės vykdytojui jo nurodytų reikšminių žodžių lokalizaciją ir artimąją aplinką analizuojamame tekste.

Teksto parengimas analizei. Tekstuose vartojamos tik verbalinės raiškos priemonės; duomenys, išreikšti paveikslų, kitų grafinių priemonių, įvairaus pobūdžio formulių ar kitokių simbolių pavidalu, pateikiami analizei tik juos apibūdinančio verbalinio aprašo pavidalu. Pirminiai tekstai turi būti parengti literatūrine lietuvių kalba. Analizuojamas tekstas sudaro vieną failą. Primintina, kad kodavimas – tai reikšminių žodžių įrašymas pirminio teksto sakinyje (vadinasi, ir pastraipoje), kurios turinys adekvačiai nusakomas tuo reikšminiu žodžiu. Kodavimo metu tyrėjas turi teisę pakoreguoti apimtį tų pastraipų, į kurias įrašomas reikšminis žodis. Bendruoju atveju kodo funkciją gali atlikti visi teksto žodžiai ir jų junginiai.

Pastraipų numeravimas. Analizuojamo teksto kiekvienai pastraipai programa priskiria eilės numerį, kuris yra sakinio ir jo komponento – reikšminio žodžio koordinatė.

Užduoties formulavimas. Programos rezultatyvumas grindžiamas prielaida, kad lietuvių kalbos kompiuterinis žodynas identifikuoja gramatiškai kaitomus žodžius nepriklausomai nuo jų skaičiaus, giminės, linksnio ir laiko. Tai reiškia, kad reikšminio žodžio gramatinė raiška gali būti įvairi. Užduotis vykdoma po kiekvieno pateikto reikšminio žodžio. Šiuos žodžius galima sutvarkyti ir pateikti analizei atskiru failu, tačiau galima ir ekspromptu įrašyti užduoties langelyje bet kurį tyrėją dominantį žodį.

Statistinis apibūdinimas. Programa numato reikšminių žodžių absoliučią dažnių skaičiavimą.

Pirminių rezultatų pateikimas. Paieškos rezultatas – reikšminio žodžio aplinkos (pastraipų ir sakinių, kurių sudėtyje jis įrašytas) pateikimas atskiru failu; komanda *Ctrl+C* rezultatas nukopijuojamas ir gali būti apipavidalintas kaip failas. Jei užduotis skirta tyrėjo įprasmintos reikšminių žodžių grupės aplinkoms rasti, šie failai jungiami į vieną jo nuožiūra pavadintą katalogą.

Duomenų analizės planavimas

Pirminiais rezultatais, tai yra kategorijas apibūdinančiomis teksto ištraukomis, galima operuoti kaip su tradiciškai kompiliuojamais tekstais – jas kopijuoti, karpyti, klijuoti, interpretuoti, apibendrinti, iliustruoti, sieti su mokslinių publikacijų teiginiais, su kitos rūšies duomenimis ir t. t. Svarbiau, kad pirminis teksto

ištraukų priskyrimas kategorijoms neatskleidžia to duomenų charakteristikos komponento, kuris kokybinių tyrimų metodologijoje vadinamas subkategorijomis, tai yra sąvokomis, nusakančiomis kategorijų savybes. Kai kategorijai priskirtų teksto ištraukų nedaug, subkategorijas galima išskirti be kompiuterio pagalbos. Tačiau bendruoju atveju numatomas kiekvienos kategorijos teksto ištraukų kodavimas subkategorijų lygmeniu, analizė taikant „Kokybio“ programą ir atitinkamas interpretavimas.

5. KIEKYBINIŲ IR KOKYBINIŲ DUOMENŲ DERINIMAS, ANALIZĖ

Kiekybinis ir kokybinis instrumentai sukurti taip, kad matuotų jaunimo problemas tose pačiose srityse. Kiekybinių rodiklių yra daugiau, jie apima keletą kiekvienos srities aspektų, tačiau jie tiriamiesiems pateikiami standartizuota forma, t. y. visiems vienodai, siekiant atpažinti tiriamųjų elgesio, patirčių, suvokimų bendrumus, todėl atsakymų įvairovė ir kiekvienos srities problematikos kryptis yra apspręsta. Kokybiniam tyrime išskirtos tikrai sritys (temos), kuriose tiriamieji gali patys pasirinkti, kokias problemas konkrečioje srityje išskirti ir kokius jos aspektus, kryptis aptarti, išryškinti. Todėl kokybiniai duomenys atskleidžia tiriamos problemos subjektyvių suvokimų įvairovę, kas jauniems žmonėms yra svarbu, reikšminga. Kokybinio tyrimo sritys yra analogiškos kiekybinio tyrimo tiriamoms sritims.

Analizuojant duomenis pirmiausia apdorojami, apibendrinami kiekybinio ir kokybinio būdu surinkti duomenys atskirai, lygiagrečiai, vėliau apibendrinimai lyginami tarpusavyje pagal atskiras tyrimo sritis. Kokybiniai duomenys gali pateikti probleminių situacijų iliustracijas, taip pat atskleisti problematikos aspektus, kurie kiekybiniuose duomenyse neatsispindi, nes nebuvo įtraukti į tyrimo instrumentą. Tačiau jie taip pat leidžia pasitikrinti, ar gerai buvo išskirti kiekybiniai indikatoriai, ar jauni žmonės panašiai mato problemas atskirose tyrimo srityse, ar ir jie jas savo patirtyje atpažįsta (įvardija). Dar vienas svarbus kokybinio tyrimo duomenų aspektas, kad jaunų žmonių buvo klausama, ką jų nuomone reikėtų daryti, kad būtų išspręstos jų keliamos jaunimo problemos, todėl kokybiniai duomenys gali duoti peno įžvalgoms ir pamąstymams, o ką gi reikėtų daryti.

Kiekybinių ir kokybinių duomenų derinimas praplečia tiriamos problemos supratimą, atskleidžia jos mastą, leidžia patikslinti kai kuriuos tiriamus momentus, leidžia tiksliau interpretuoti vartojamas sąvokas.

6. REZULTATŲ PATEIKIMAS

Rezultatai pateikiami pagal jaunimo politikos įgyvendinimo sritis (nebūtinai laikantis klausimų pateikimo sekos anketoje). Kiekvienos srities rodikliai yra grupuojami pagal temas ir išdėstomi pagal tam tikrą logiką numatomas sąsajas. Pirmiausia pateikiami ir aptariami srities kiekybinio tyrimo rodikliai, tada kokybinio, apibendrintos įžvalgos pateikiamos išvadose ir rekomendacijose.

Kiekybinio tyrimo duomenys pateikiami paveiksluose arba lentelėse, po kuriais pateikiamas žodinis apibendrinimas. Pristatant suminius rodiklius pirmiausia pateikiamas rodiklio aprašymas, tada rodiklio pasiskirstymas paveiksle ir žodinis apibendrinimas. Jei analizuojant duomenis buvo nustatytos sąsajos tarp atskirų rodiklių, jos yra aptariamose prie vieno kurio nors iš dviejų rodiklių (tarp kurių tos sąsajos buvo nustatytos). Rezultatų pristatyme nurodomos koreliacijos koeficientų reikšmės ir patikimumo (statistinio reikšmingumo) lygmenys.

Pateikiant kokybinio tyrimo duomenis išskiriamos kategorijų grupės, tada pateikiamos kategorijos, subkategorijos ir jas iliustruojantys tiriamųjų teiginiai, tada duomenų apibendrinimai ir pagrindinės įžvalgos.

Literatūra

Aputytė, V. (2003). „Valgymo sutrikimai. Psichiatrija“. Dembinskas, A. – Vilnius, UAB „Vaistų žinios“, 2003.

Babie, E. (1995). „The Practice of Social Research, 7th ed“. Wadsworth Publishing Company.

Bitinas, B., Kazlauskienė, A., Jazgevičius, A. (2009). „Kokybinių tyrimų atviro kodavimo programa „Kokybis“. Prieiga internetu <http://www.ef.su.lt>.

Bitinas, B. ir kt. (2008). „Kokybinių tyrimų metodologija: vadovėlis vadybos ir administravimo studentams“. Klaipėda.

Čekanavičius, V., Murauskas, G. (2000). „Statistika ir jos taikymas“, Vilnius: TEV.

Kardelis, K. (2002). „Mokslinių tyrimų metodologija ir metodai“, vadovėlis, Kaunas: Judex.

Rupšienė, L. (2007). „Kokybinio tyrimo duomenų rinkimo metodologija“. Klaipėda.

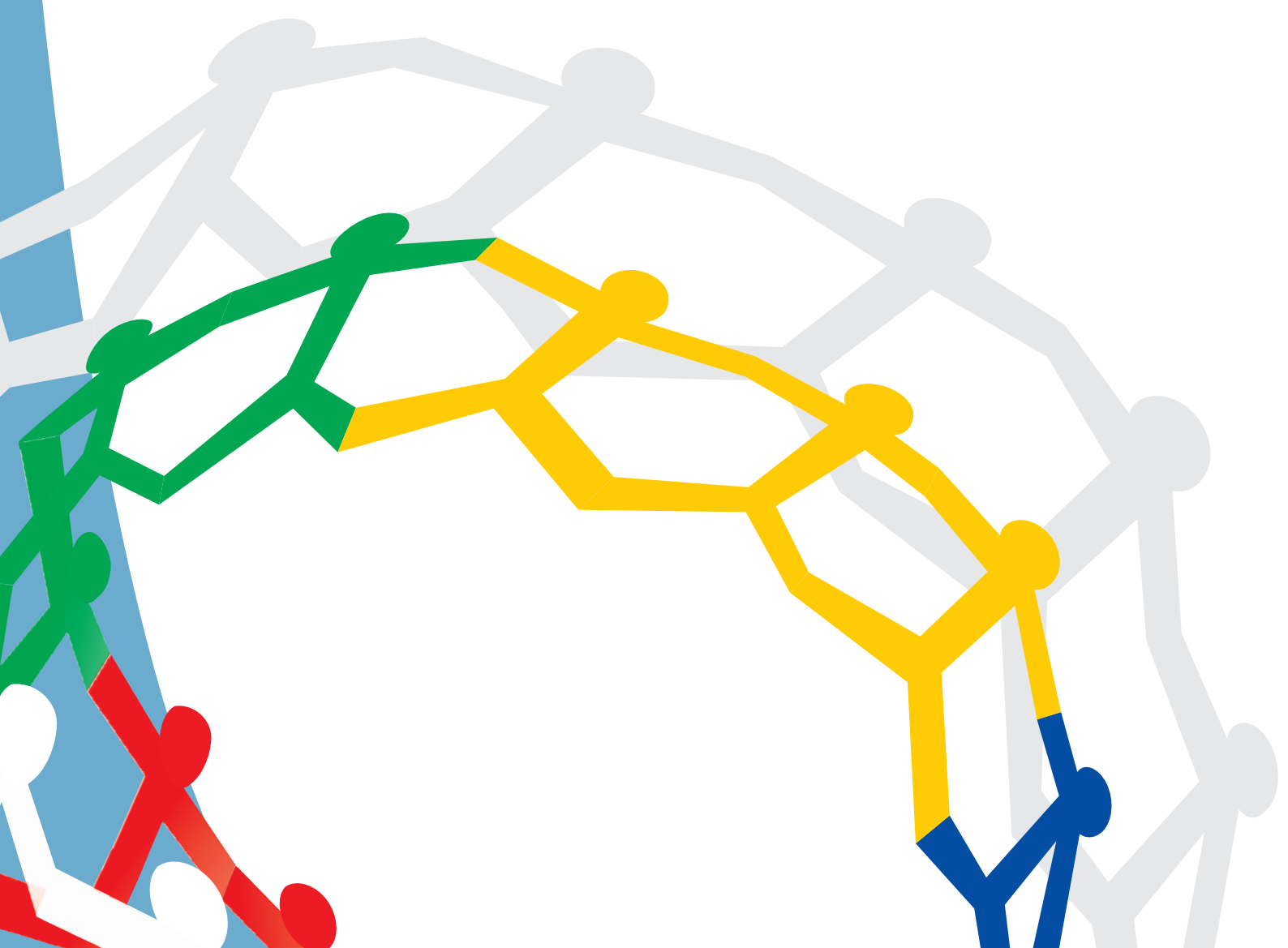
Priedai (atskirais dokumentais)

Nr. 1. Apklauso atrankos vykdymo instrukcija (kiekybinis).

Nr. 2. Klausimynas jaunimui.

Nr. 3. Jaunimo apklausa raštu (14–18 metų).

Nr. 4. Jaunimo apklausa raštu (19–29 metų).

APKLAUSOS ATRANKOS VYKDYMO INSTRUKCIJA

Tyrimė dalyvauja jaunimas nuo 14 iki 29 metų

Maršruto taisyklės miestui

Iš gyventojų registro arba telefonų knygos atsitiktiniu būdu atrinkame 40 adresų, kurie tarnauja kaip pradiniai arba atskaitos taškai.

Nuo pradinio adreso einama lyginių arba nelyginių namų numerių gatvės puse. Jei pradinio taško namo numeris yra lyginis, tai einama lyginių namų numerių puse, jei nelyginis – tai nelyginių. Užeinama į kas 5 butą, kuriame sudaromas gyventojų nuo 14 iki 29 metų amžiaus sąrašas, apklausiamas gyventojas iš sąrašo, kurio gimtadienio data yra artimiausia. Jei šio gyventojas nėra namuose, apklausiamas kitas pagal gimtadienio artumą ir t. t. Iš kiekvieno pradinio taško apklausti po 10 tiriamųjų.

Jeigu iki gimtadienio yra likęs vienas mėnuo, tai laikoma, kad jaunuolis jau yra vyresnio amžiaus. Pavyzdžiui, tyrimo dieną tiriamajam iki keturiolikto gimtadienio yra likęs vienas mėnuo, tai laikoma, kad jaunuoliui jau yra keturiolika metų.

Tyrėjas gali palikti anketą tiriamojo namuose ir sutarti, kada grįš jos paimti. Grįžęs paimti anketą, jis turi patikrinti ar ji visa užpildyta. Svarbiausia patikrinti, ar užpildyti anketoje demografiniai duomenys, kadangi, jei šie anketos klausimai neatsakyti, negalime anketos įtraukti į duomenų bazę (visas darbas ir tyrėjo, ir tiriamojo neįskaitomas).

Maršruto taisyklės kaimui ar gyvenvietei

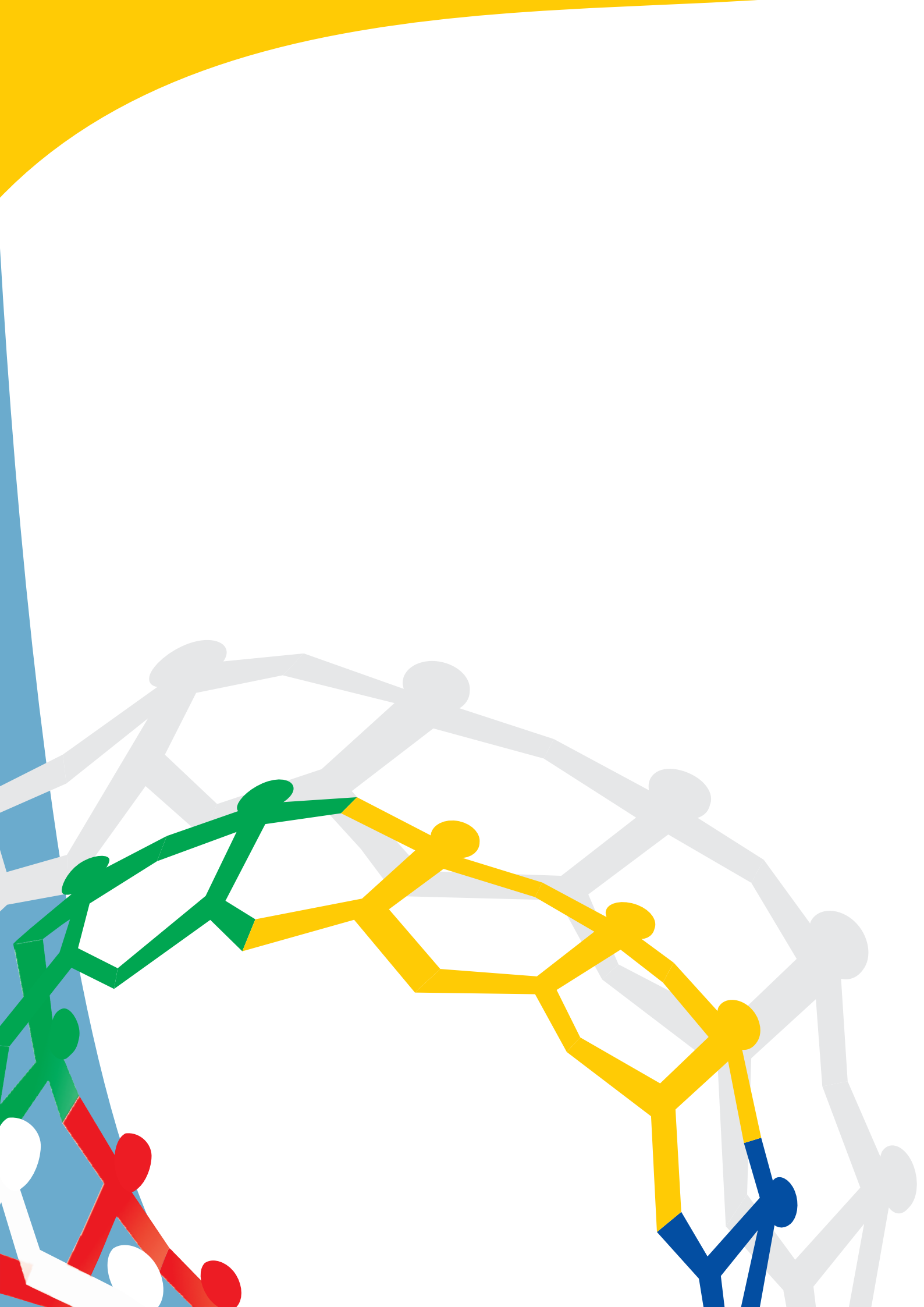
Užeinama į kiekvieną namą. Tačiau iš vieno namo galima apklausti tik vieną tiriamąjį. Name sudaromas gyventojų nuo 14 iki 29 metų amžiaus sąrašas, apklausiamas gyventojas iš sąrašo, kurio gimtadienio data yra artimiausia. Jei šio gyventojas nėra namuose, apklausiamas kitas pagal gimtadienio artumą ir t. t. Iš kiekvieno pradinio taško apklausti po 10 tiriamųjų.

Jeigu iki gimtadienio yra likęs vienas mėnuo, tai laikoma, kad jaunuolis jau yra vyresnio amžiaus. Pavyzdžiui, tyrimo dieną tiriamajam iki keturiolikto gimtadienio yra likęs vienas mėnuo, tai laikoma, kad jaunuoliui jau yra keturiolika metų.

Tyrėjas gali palikti anketą tiriamojo namuose ir sutarti, kada grįš jos paimti. Grįžęs paimti anketą, jis turi patikrinti, ar ji visa užpildyta. Svarbiausia patikrinti, ar užpildyti anketoje demografiniai duomenys, kadangi, jei šie anketos klausimai neatsakyti, negalime anketos įtraukti į duomenų bazę (visas darbas ir tyrėjo, ir tiriamojo neįskaitomas).

Pastaba. Savivaldybėse, kur yra miestas ir kaimas, mieste gali būti apklausama nuo 2/3 iki 3/4 visos tyrimo imties.

Jaunimo reikalų departamentas
prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

VIDAUS REIKALŲ
MINISTERIJA

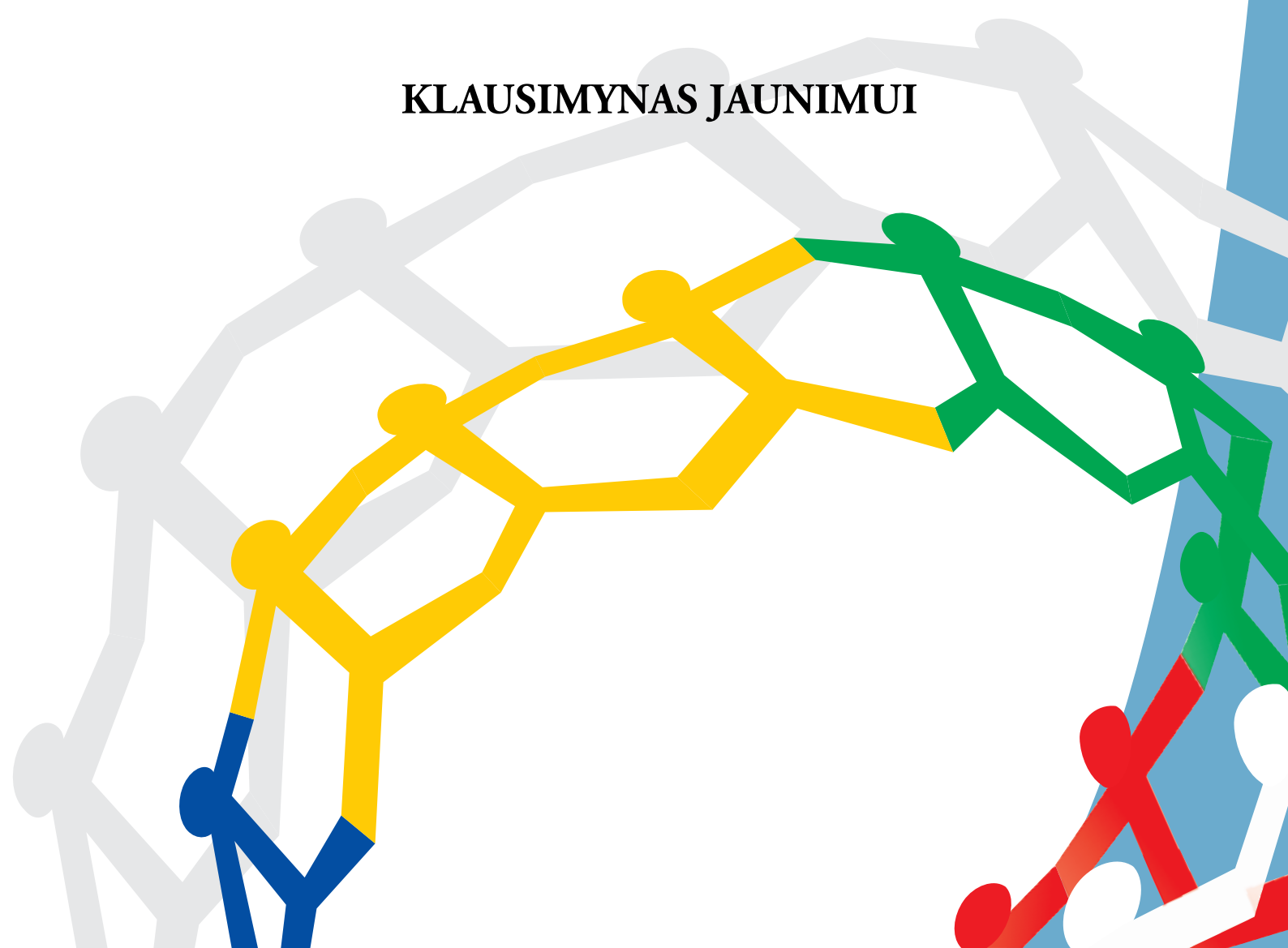
MOKSLAS • EKONOMIKA • SĄGLAUDA

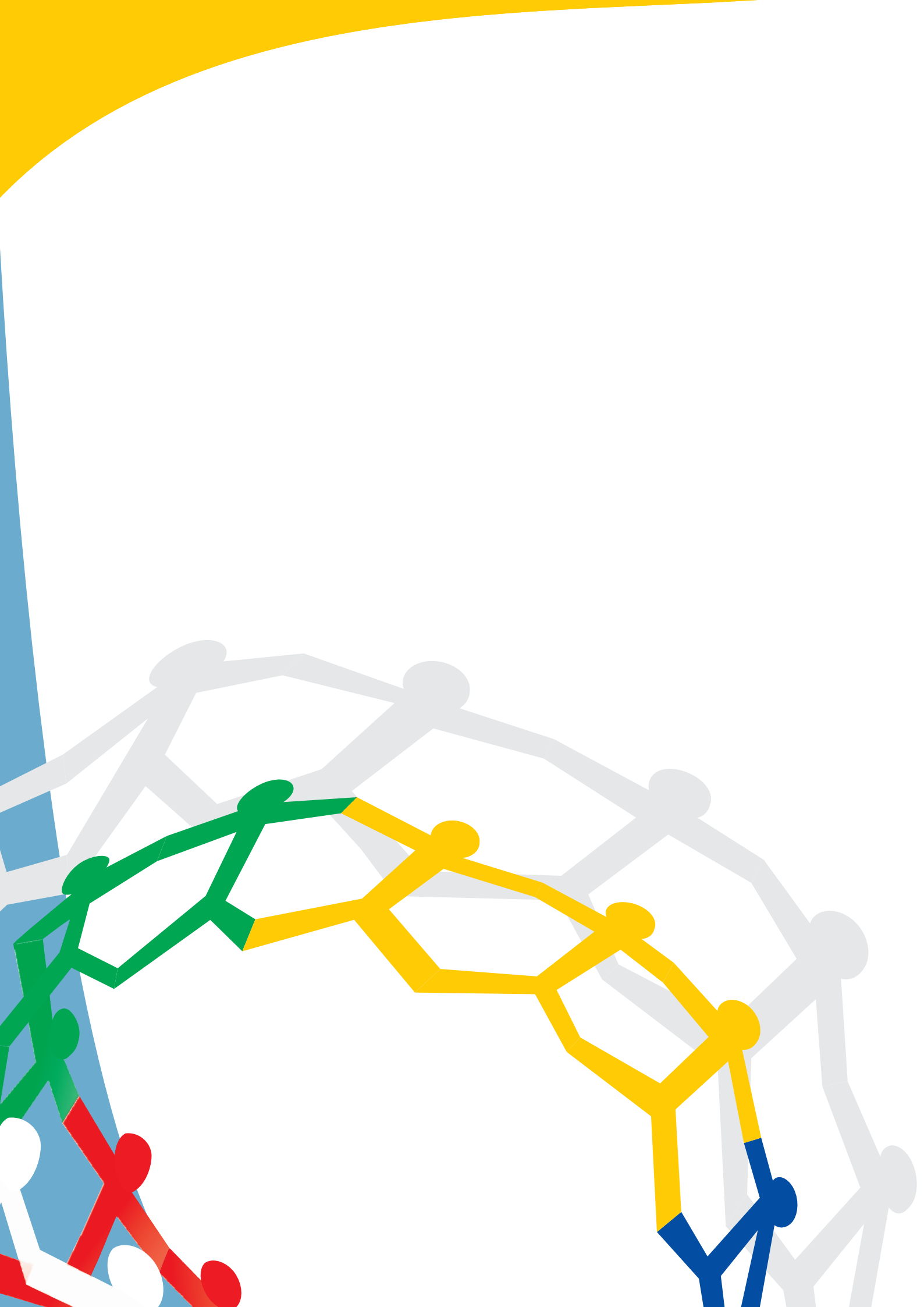

EUROPOS SĄJUNGA
EUROPOS SOCIALINIS FONDAS

Kuriame Lietuvos ateitį

KLAUSIMYNAS JAUNIMUI

Mielas jaunime,

maloniai kviečiame Jus bendradarbiauti vykdant tyrimą ir atsakyti į šį klausimyną, kuriuo siekiama išsiaiškinti jaunų žmonių požiūrį į santykius su šeima, studijas ir mokslą, laisvalaikį ir užimtumą, draugų tinklą, gyvenimo sąlygas ir kt. Apklausa yra anonimiška, Jūsų atsakymai ir surinkti tyrimo duomenys bus naudojami moksliniams apibendrinimams bei jaunimo politikos rekomendacijų rengimui.

Į pateiktus klausimus prašome atsakyti remiantis savo nuomone. Jūsų nuoširdūs ir atviri atsakymai padės geriau suprasti Lietuvos jaunimo situaciją ir parengti ilgalaikės jaunimo problematikos tyrimų koncepcijos metmenis. Tyrimas vykdomas Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos užsakymu, įgyvendinant ES struktūrinį projektą „Partnerystės tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių skatinimas įgyvendinant integruotą jaunimo politiką”.

Iš anksto dėkingi –
Tyrimo organizatoriai

KAIP PILDYTI KLAUSIMYNĄ?

Prašome atidžiai perskaityti kiekvieną klausimą bei pildymo sąlygas ir pasirinkti labiausiai Jums tinkantį atsakymo variantą.

Lentelėse yra pateikiami klausimų blokai. Įvertinkite **kiekvieną** lentelėje pateiktą teiginį / sąlygą arba klausimą, apibraudami pasirinktą skaičių.

Pavyzdys:

	Niekada	Kartais	Dažnai
Pirmas teiginys / sąlyga	1	2	3
Antras teiginys / sąlyga	1	2	3
Trečias teiginys / sąlyga	1	2	3
Ir t.t.	1	2	3

Jeigu Jūs esate moksleivis (-ė), klausimyną prašome pradėti pildyti nuo **MOKYKLA, 1 klausimo** (37 puslapis).

Jeigu Jūs esate bet kokios studijų formos studentas (-ė) aukštojoje mokykloje (universitete arba kolegijoje), prašome pradėti pildyti nuo **II dalies – STUDIJOS, 9 klausimo** (37 puslapis).

Jeigu Jūs dirbate, ir nestudijuojate aukštojoje mokykloje (universitete arba kolegijoje) bei nesimokote mokykloje, prašome pradėti pildyti nuo **III dalies – DARBAS, 16 klausimo** (40 puslapis).

Jeigu Jūs nei studijuojate aukštojoje mokykloje (universitete arba kolegijoje) nei mokotės mokykloje ir šiuo metu nedirbate, prašome pradėti pildyti nuo **III dalies – DARBAS, 27 klausimo** (42 puslapis).

I. MOKYKLA

Šią klausimyno dalį pildo tik pagrindinių, vidurinių, jaunimo, profesinių mokyklų ir gimnazijų mokiniai. Jeigu Jūs ne mokinys (-ė), prašome pereiti prie 9 klausimo (4 puslapis).

1. Įvertinkite savo savijautą mokykloje. *Jei teiginys labai tinka – apibraukite 1, jei šiek tiek tinka – apibraukite 2, jei netinka – apibraukite 3.*

	Man labai tinka	Man šiek tiek tinka	Man netinka
1.1. Kai kalbu su mokytojais ar mokiniais, jaučiu, kad jie manęs nesupranta.		2	3
1.2. Mokykloje jaučiuosi labai gerai.		2	3
1.3. Aš tikiuosi mokykloje išmokti daug naujų ir naudingų dalykų.		2	3
1.4. Mokykloje dažnai nepasitikiu savimi, abejoju savo jėgomis.		2	3
1.5. Kai mokykloje iškyla problemų, aš žinau, kaip jas galiu išspręsti.		2	3
1.6. Aš noriai einu į mokyklą.		2	3
1.7. Iškilus sunkumams mokykloje, žinau, kur galiu kreiptis pagalbos.		2	3
1.8. Mokykloje dažnai jaučiuosi pasimetęs (-usi), sutrikęs (-usi).		2	3

2. Pažymėkite kaip dažnai per pastarąsias 30 dienų Jums mokykloje nutiko išvardinti atvejai. *Jeji nurodyti atvejai įvyko daugiau nei 2 kartus – apibraukite 1, jei vieną ar du kartus – apibraukite 2, jei neįvyko – apibraukite 3.*

	Daugiau nei 2 kartus	1–2 kartus	Neįvyko
2.1. Kiti mokiniai Jus mušė (naudojo prieš Jus jėgą).		2	3
2.2. Kiti mokiniai Jus aprėkė, apšaukė, užgauliojo.		2	3
2.3. Kiti mokiniai liepė už juos kažką daryti.		2	3
2.4. Kiti mokiniai prie Jūsų seksualiai priekabiavo.		2	3
2.5. Kiti mokiniai reketavo daiktų / pinigų.		2	3
2.6. Mokytojai Jus užgauliojo.		2	3
2.7. Mokytojai Jus mušė (naudojo prieš Jus jėgą).		2	3
2.8. Kita (<i>prašome parašyti kitus įvykius mokykloje, dėl kurių nenorėjote eiti į mokyklą arba nesijautėte joje saugus</i>).		2	3

3. Pažymėkite, kaip dažnai per paskutines 30 dienų Jums teko:

	Neteko	1–3 kartus	4–10 kartų	11 kartų ir daugiau
3.1. Pavėluoti į pamokas.		2	3	4
3.2. Be pateisinimo praleisti vieną dienos pamoką.		2	3	4
3.3. Praleisti keletą pamokų dėl rimtos priežasties.		2	3	4
3.4. Be pateisinimo praleisti visas dienos pamokas.		2	3	4
3.5. Praleisti visas dienos pamokas dėl šeiminių aplinkybių.		2	3	4
3.6. Praleisti visas dienos pamokas dėl ligos.	1	2	3	4

4. Koks Jūsų paskutinio semestro pažymių vidurkis? *Prašome įrašyti.* _____

5. Ar susiduriate su sunkumais nuvykstant į mokyklą?

5.1. Ne.

5.2. Taip (*įrašykite kokiais.*) _____

6. Kokiomis mokyklos patalpomis / plotais galite naudotis ne pamokų metu? *Pažymėkite visus Jums tinkančius variantus.*

6.1. Sporto sale.

6.2. Aktų sale.

6.3. Stadionu.

6.4. Klase / kabinetais.

6.5. Kita (*įrašykite.*) _____

7. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite išvardintus teiginius. Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate – apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
7.1. Esu apsisprendęs (-usi) kokią profesiją pasirinksiu.		2	3	4
7.2. Domiuosi būsima profesija.		2	3	4
7.3. Pasirinkau dalykus, reikalingus būsimai profesijai / susijusius su būsima profesija.		2	3	4
7.4. Žinau būsimai profesijai keliamus reikalavimus.		2	3	4
7.5. Domiuosi situacija darbo rinkoje ir jos poreikiais.		2	3	4
7.6. Mokykloje konsultavausi su mokytojais / mokyklos specialistais dėl profesijos pasirinkimo.		2	3	4
7.7. Žinau, kur kreiptis dėl profesinio informavimo.		2	3	4

8. Kaip dažnai Jūsų klasėje vyksta žemiau išvardintos veiklos ir kaip dažnai Jūs dalyvaujate tose veiklose? Jei dažnai – apibraukite 1, jei kartais – apibraukite 2, jei niekada – apibraukite 3 ir jeigu nežinote – apibraukite 4.

	Dažnai	Kartais	Niekada	Nežinau
8.1. Klasėje vyksta seniūno rinkimai.	1	2	3	4
8.2. Jūs dalyvaujate (balsuojate) renkant klasės seniūną.	1	2	3	4
8.3. Jūs dalyvaujate (balsuojate) renkat mokinių savivaldą.	1	2	3	4
8.4. Jūs esate buvęs (-usi) klasės seniūnu (-e).	1	2	3	4
8.5. Jūs dalyvaujate mokykloje vykstančiuose renginiuose.	1	2	3	4
8.6. Jūs prisidedate prie mokinių savivaldos veiklų organizavimo ir vykdymo.	1	2	3	4
8.7. Jūs buvote išrinktas į moksleivių parlamentą / mokinių tarybą, mokyklos tarybą.	1	2	3	4
8.8. Jūsų mokykloje vyksta mokinių savivaldos rinkimai.	1	2	3	4

Jeigu Jūs dirbate, toliau prašome pereiti prie 16 klausimo, 40 puslapyje.

Jeigu nedirbate, toliau prašome prie 33 klausimo, 43 puslapyje.

II. STUDIJOS

Šią klausimyno dalį pildo aukštųjų mokyklų (universitetų, kolegijų), visų studijų formų studentai. Jeigu nestudijuojate, prašome pereiti prie 16 klausimo (6 puslapis).

9. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite išvardintų teiginių tinkamumą Jums. Jei teiginys Jums tinka – apibraukite 1, jei šiek tiek tinka – apibraukite 2, jei netinka – apibraukite 3.

	Man tinka	Man šiek tiek tinka	Man netinka
9.1. Kai kalbu su dėstytojais ar studentais, jaučiu, kad jie manęs nesupranta.		2	3
9.2. Savo mokymosi įstaigoje aš jaučiuosi labai gerai.		2	3
9.3. Studijų metu tikiuosi išmokti daug naujų ir naudingų dalykų.		2	3
9.4. Studijų metu dažnai nepasitikiu savimi, abejoju savo jėgomis.		2	3
9.5. Kai iškyla problemų, aš žinau, kaip jas galiu išspręsti.		2	3
9.6. Aš noriai einu į paskaitas		2	3
9.7. Iškilus sunkumams studijų metu, žinau, kur galiu kreiptis pagalbos.		2	3
9.8. Mokymosi įstaigoje aš dažnai jaučiuosi pasimetęs/-usi, sutrikęs/-usi		2	3

10. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite teiginius apie studijų programos ir aukštosios mokyklos pasirinkimą. Jei visiškai nesutinkate – apibraukite 1, jei nesutinkate – apibraukite 2, jei sutinkate – apibraukite 3, jei visiškai sutinkate – apibraukite 4.

	Visiškai nesutinku	Nesutinku	Sutinku	Visiškai sutinku
10.1. Lyginau skirtingų aukštųjų mokyklų tą pačių studijų siūlomas programas.	1	2	3	4
10.2. Rinkausi aukštąją mokyklą tą, kurioje lengva studijuoti.		2	3	4
10.3. Domėjausi aukštųjų mokyklų siūlomomis galimybėmis dalį studijų vykdyti užsienyje, klausyti vizituojančių dėstytojų paskaitų.		2	3	4
10.4. Lyginau skirtingų aukštųjų mokyklų studijų kainas.		2	3	4
10.5. Lyginau skirtingų Lietuvos ir užsienio aukštųjų mokyklų tą pačių studijų kainas.		2	3	4
10.6. Domėjausi aukštųjų mokyklų materialine technine baze, pvz., mokymosi, gyvenimo sąlygomis, bibliotekų galimybėmis ir pan.		2	3	4
10.7. Rinkausi aukštąją mokyklą pagal jos prestižą visuomenėje.		2	3	4
10.8. Domėjausi studentų atsiliepimais, išpūdžiais apie studijas įvairiose aukštosiose mokyklose.		2	3	4

11. Ar Jūs dirbate? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.

11.1. Taip.

11.2. Ne (prašome pereiti prie 14 klausimo).

11.3. Kita (įrašykite). _____

12. Kaip Jums sekasi derinti darbą ir studijas? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.

12.1. Gerai sekasi.

12.2. Sunkiai sekasi.

12.3. Nesiseka.

12.4. Visiškai nesiseka.

12.5. Nežinau.

12.6. Kita (įrašykite.) _____

13. Ar derinant darbą ir studijas Jūs susiduriate su žemiau išvardintais sunkumais? Jei teiginys Jums netinka – apibraukite 1, jei šiek tiek tinka – apibraukite 2, jei tinka – apibraukite 3.

	Man netinka	Man šiek tiek tinka	Man tinka
13.1. Nukenčia mano studijų rezultatai.		2	3
13.2. Pablogėjo sveikata.		2	3
13.3. Trūksta miego.		2	3
13.4. Sunku paskaitų metu susikaupti.		2	3
13.5. Nukenčia mano darbo rezultatai.		2	3
13.6. Kita (įrašykite)		2	3

14. Kokie Jūsų ketinimai ateityje? Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate – apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
14.1. Ketinate studijas tęsti toje pačioje srityje Lietuvoje.		2	3	4
14.2. Ketinate studijas tęsti toje pačioje srityje užsienyje.		2	3	4
14.3. Ketinate studijas tęsti, tačiau kitoje srityje Lietuvoje.		2	3	4
14.4. Ketinate studijas tęsti kitoje srityje užsienyje.		2	3	4
14.5. Kita (įrašykite)		2	3	4

15. Kaip dažnai Jūsų aukštojoje mokykloje vyksta išvardintos veiklos ir kaip dažnai Jūs jose dalyvaujate? Jei Jūsų atsakymas dažnai – apibraukite 1, jeigu kartais – apibraukite 2, jei niekada – apibraukite 3, jei nežinote – apibraukite 4.

	Dažnai	Kartais	Niekada
15.1. Jūsų grupėje / kurse vyksta seniūno rinkimai.	1	2	3
15.2. Jūs dalyvaujate (balsuojate) renkant savo kurso / grupės seniūną.	12	3	4
15.3. Jūs esate buvęs (-usi) savo kurso / grupės seniūnu (-e).	1	2	3
15.4. Jūs dalyvavote renkant savo fakulteto studentų atstovybės pirmininką / atstovą.	12	3	4
15.5. Jūs dalyvaujate universitete / kolegijoje vykstančiuose renginiuose.	12	3	4
15.6. Jūs prisidedate prie studentų atstovybės veiklų organizavimo ir vykdymo.	12	3	4
15.7. Jūs buvote išrinktas į universiteto ar fakulteto studentų atstovybę.	1	2	3
15.8. Domitės Jūsų fakulteto studentų atstovybės veikla.	12	3	4
15.9. Jūsų fakultete vyksta studentų atstovybės rinkimai.	12	3	4

Jeigu Jūs dirbate, prašome pildyti toliau.

Jeigu nedirbate, toliau prašome pildyti nuo 33 klausimo, 43 puslapyje.

III. DARBAS

JF Šią klausimyno dalį pildo tik dirbantys. Jeigu Jūs nedirbate, prašome toliau * pereiti prie 27 klausimo (8 puslapis).

16. Ar dirbate pagal specialybę? Pasirinkite vieną atsakymo variantą.

16.1. Taip (prašome pereiti prie 18 klausimo).

16.2. Ne.

16.3. Neturiu jokios specialybės.

16.4. Kita (įrašykite.) _____

17. Nurodykite priežastis, kodėl nedirbate pagal specialybę. Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.

17.1. Darbas pagal specialybę būtų mažiau apmokamas.

17.2. Darbas pagal specialybę man neįdomus.

17.3. Pradėjau dirbti ne pagal specialybę dar studijuodamas.

17.4. Neradau darbo pagal specialybę.

17.5. Neturiu jokios specialybės.

17.6. Kita (įrašykite.) _____

18. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite išvardintus teiginius apie savo profesijos pasirinkimą.

Jei visiškai nesutinkate – apibraukite 1, jei nesutinkate – apibraukite 2, jei sutinkate – apibraukite 3, jei visiškai sutinkate – apibraukite 4.

	Visiškai nesutinku	Nesutinku	Sutinku	Visiškai sutinku
18.1. Dar mokykloje apsisprendžiau, kokią profesiją pasirinksiu.	1	2	3	4
18.2. Domėjausi būsima profesija, jai keliamais reikalavimais.	1	2	3	4
18.3. Mokykloje konsultavausi su mokytojais / kitais specialistais dėl profesijos pasirinkimo.	1	2	3	4
18.4. Rinkdamasis profesiją domėjausi įvairiomis profesijomis ir įsidarbinimo galimybėmis baigus studijas.	1	2	3	4
18.5. Dalykus mokykloje rinkausi pagal būsimą profesiją.	1	2	3	4
18.6. Tariausi su tėvais dėl profesijos pasirinkimo.	1	2	3	4

19. Kas Jūsų įsidarbinimui turėjo didžiausią įtaką? Įvertinkite kiekvieną teiginį. Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 4.

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
19.1. Įsidarbinimui didžiausios įtakos turėjo aukštojoje / profesinėje mokykloje įgytas išsilavinimas, kvalifikacija.	1	2	3	4
19.2. Įsidarbinimui didžiausios įtakos turėjo asmeninės pažintys.	1	2	3	4
19.3. Įsidarbinimui didžiausios įtakos turėjo darbo patirtis.	1	2	3	4
19.4. Įsidarbinimui turėjo įtakos užsienio kalbos mokėjimas.	1	2	3	4
19.5. Kita (įrašykite).	1	2	3	4

20. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite žemiau išvardintų teiginių tinkamumą Jums. Jei teiginys Jums tinka – apibraukite 1, jei šiek tiek tinka – apibraukite 2, jei netinka – apibraukite 3.

	Man tinka	Šiek tiek tinka	Man netinka
20.1. Kai kalbu su darbdaviais ar bendradarbiais, jaučiu, kad jie manęs nesupranta.	1	2	3
20.2. Darbe jaučiuosi labai gerai.		2	3
20.3. Darbas, kurį dirbu, man yra įdomus.		2	3
20.4. Darbe dažnai nepasitikiu savimi, abejoju savo jėgomis.		2	3
20.5. Kai darbe iškyla problemų, aš žinau, kaip jas galiu išspręsti.		2	3
20.6. Aš noriai einu į darbą.		2	3
20.7. Iškilus sunkumams darbe, žinau, kur galiu kreiptis pagalbos.		2	3
20.8. Darbe jaučiuosi pasimetęs (-usi) ir sutrikęs (-usi).		2	3

21. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite žemiau pateiktus teiginius.

	Taip	Ne
21.1. Darbdavys man sudaro reikiamas sąlygas mokytis / kelti kvalifikaciją.	1	2
21.2. Darbdavys apmoka (iš dalies apmoka) mano mokslus (kvalifikacijos tobulinimosi kursus).	1	2
21.3. Darbdavys studijuoti / mokytis išleidžia, bet aš turiu pasiimti neapmokamas atostogas tuo metu.		

22. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite žemiau išvardintų teiginių tinkamumą Jums. Jei teiginys Jums tinka – apibraukite 1, jei šiek tiek tinka – apibraukite 2, jei netinka – apibraukite 3.

	Man tinka	Šiek tiek tinka	Man netinka
22.1. Ketinate keisti darbą tame pačiame mieste.		2	3
22.2. Ketinate ieškoti darbo kitame mieste.		2	3
22.3. Ketinate mokytis / tęsti mokslus.		2	3
22.4. Ketinate važiuoti užsidirbti į užsienį.		2	3
22.5. Kita (įrašykite).		2	3

23. Ar planuojate keisti darbo vietą?

23.1. Taip.

23.2. Ne (prašome pereiti prie 33 klausimo).

23.3. Kita (įrašykite).

24. Dėl kokių priežasčių planuojate keisti darbo vietą? Pasirinkite ne daugiau kaip tris Jums svarbiausius motyvus.

24.1. Šiame darbe nematau karjeros perspektyvų.

24.2. Noriu įdomesnio darbo.

24.3. Noriu didesnio darbo apmokėjimo.

24.4. Siekiu geresnių darbo sąlygų.

24.5. Noriu patobulinti kvalifikaciją.

24.6. Kita (įrašykite).

25. Jeigu darbo ketinate ieškoti kitame mieste, kokios priežastys Jus skatina tai daryti? Pažymėkite ne daugiau kaip tris Jums svarbiausias priežastis.

- 25.1. Didesnės galimybės pasirinkti darbą.
- 25.2. Negaliu rasti darbo savo gyvenamojoje vietovėje.
- 25.3. Dabartinėje gyvenamojoje vietoje nuobodu, norisi intensyvesnio kultūrinio gyvenimo.
- 25.4. Geresnės sąlygos užtikrinti vaikams kokybišką mokymąsi.
- 25.5. Geresnės vaikų priežiūros paslaugos.
- 25.6. Pokyčiai šeimoje (skyrbos / vedybės, vyro / žmonos darbo vietos kaita).
- 25.7. Kita (*įrašykite*). _____

26. Jeigu darbo ketinate ieškoti užsienyje, kokios priežastys Jus skatina tai daryti? Pažymėkite ne daugiau kaip tris pagrindines priežastis.

- 26.1. Lietuvoje nematau karjeros perspektyvų.
- 26.2. Sunku rasti darbą.
- 26.3. Užsienyje galima uždirbti daugiau pinigų.
- 26.4. Kitose šalyse geresnės darbo sąlygos.
- 26.5. Siekiu įgyti vakarietiškos darbo kultūros.
- 26.6. Noriu patobulinti kalbą.
- 26.7. Noriu pakeliauti po šalį.
- 26.8. Noriu geresnių socialinių garantijų.
- 26.9. Draugas / draugė / vyras / žmona yra emigravęs.
- 26.10. Planuoju susituokti su užsieniečiu.
- 26.11. Kita (*įrašykite*). _____

Toliau prašome pereiti prie 33 klausimo (43 puslapio).

Šią klausimyno dalį pildo nestudijuojantys, nesimokantys mokykloje ir šiuo metu neturintys darbo. Jeigu toks nesate, toliau prašome pereiti prie 33 klausimo (43 puslapio).

27. Kiek laiko neturite jokie darbo?

- 27.1. Iki 6 mėnesių.
- 27.2. Nuo 6 mėnesių iki 1 metų.
- 27.3. Nuo 1 iki 3 metų.
- 27.4. Virš 3 metų.
- 27.5. Nedirbau niekada.

28. Kiek laiko išdirbote paskutinėje savo darbovietėje?

- 28.1. Iki 1 metų.
- 28.2. 1–3 metus.
- 28.3. 3–5 metus.
- 28.4. Virš 5 metų.
- 28.5. Niekur nedirbau.

29. Dėl kokių priežasčių šiuo metu nedirbate? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.

- 29.1. Negaunate Jus tenkinančio darbo.
- 29.2. Esate vaiko priežiūros atostogose.
- 29.3. Nerandate jokie darbo.
- 29.4. Negaunate darbo už Jus tenkinantį darbo užmokestį.
- 29.5. Slaugote sergantį giminaitį.
- 29.6. Kita (*įrašykite*). _____

30. Koku būdu ieškote darbo? Pasirinkite visus Jums tinkančius atsakymo variantus.

- 30.1. Per darbo biržą.
- 30.2. Per jaunimo darbo centrą.

- 30.3. Internete per darbo skelbimus.
- 30.4. Laikraštyje per darbo skelbimus.
- 30.5. Per pažįstamus ir draugus.
- 30.6. Per įdarbinimo agentūras.
- 30.7. Darbo neieškau.
- 30.8. Kita (*įrašykite*). _____

31. Kokį darbą

31.1; 31.2; 31.3; 31.4 sutiktumėte dirbti Lietuvoje? Pažymėkite tik vieną Jūsų nuomonę labiausiai atitinkantį variantą.

Pagal specialybę.
Tik gerai apmokamą. Bet kokį darbą.
Jokio.

- 31.5. Kita (*įrašykite*). _____

32. Kokį darbą sutiktumėte dirbti užsienyje? Pažymėkite tik vieną Jūsų nuomonę labiausiai atitinkantį variantą.

- 32.1. Pagal specialybę.
- 32.2. Tik gerai apmokamą.
- 32.3. Bet kokį darbą.
- 32.4. Jokio.
- 32.5. Kita (*įrašykite*). _____

Nuo šios klausimyno dalies toliau pildo visi.

IV. LAISVALAIKIS

Laisvalaikis – tai laisvas laikas, liekantis Jums nuo darbo, studijų, mokslo

33. Kaip dažniausiai Jūs leidžiate savo laisvalaikį? Jeigu nurodyta veikla užsiimate labai dažnai – apibraukite 1, jei dažnai – apibraukite 2, jei retai – apibraukite 3, jei niekada – apibraukite 4.

	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada
33.1. Skaitau knygą.		2	3	4
33.2. Žiūriu TV.		2	3	4
33.3. Žaidžiu kompiuteriu.		2	3	4
33.4. Sportuoju namie / klube.		2	3	4
33.5. Einu pasivaikščioti.		2	3	4
33.6. Einu į teatrą, koncertus, parodas.		2	3	4
33.7. Einu į parduotuves.		2	3	4
33.8. Lankau saviraiškos užsiėmimus / būrelius.		2	3	4
33.9. Lankausi naktiniuose klubuose / kavinėse.		2	3	4
33.10. Susitinku su draugais.		2	3	4
33.11. Skiriu laiką savo hobiui.		2	3	4
33.12. Dalyvauju organizacijų veikloje (NVO, jaunimo ir pan.).		2	3	4
33.13. Kita (<i>įrašykite</i>).		2	3	4

34. Kiek vidutiniškai laiko per savaitę darbo dienomis, skiriate laisvalaikiui? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.

- 34.1. Iki 1 val.
- 34.2. 1–3 val.
- 34.3. 3–5 val.
- 34.4. 5–10 val.
- 34.5. 10 val. ir daugiau.
- 34.6. Kita (*įrašykite*). _____

35. Ką dažniausiai veikiate savaitgaliais? Pasirinkite du variantus.

- 35.1. Mokausi.
 35.2. Dirbu.
 35.3. Ilsiuosi.
 35.4. Lankausi pas tėvus / gimines.
 35.5. Laiką skiriu laisvalaikio veikloms.
 35.6. Kita (įrašykite). _____

36. Kaip dažnai per paskutinius 6 mėnesius Jūs:

	Daugiau kaip	2–6 kartus	1 kartą	Nė karto
	6 kartus			
36.1. Lankėtės muziejuje.	1	2	3	4
36.2. Lankėtės teatre.	1	2	3	4
36.3. Ėjote į kiną.	1	2	3	4
36.4. Skaitėte knygas (ne pagal mokyklinę / studijų programą).	1	2	3	4
36.5. Lankėtės parodoje. 36.6. Lankėtės koncerte.	1	2	3	4

37. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite pateiktus teiginius apie Jūsų laisvalaikį. Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate – apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
37.1. Esu patenkintas savo laisvalaikiu.	1	2	3	4
37.2. Turiu daug galimybių įdomiai praleisti laisvalaikį.	1	2	3	4
37.3. Turiu pakankamai lėšų pasirinkti norimą laisvalaikio formą	1	2	3	4

V. DRAUGAI

38. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite teiginius apie Jūsų draugus. Jei visiškai su teiginiu nesutinkate – apibraukite 1, jei nesutinkate – apibraukite 2, jei sutinkate – apibraukite 3, jei visiškai sutinkate – apibraukite 4.

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
38.1. Esu patenkintas tuo, kaip draugai su manimi bendrauja.	1	2	3	4
38.2. Esu patenkintas tuo, kaip aš ir mano draugai praleidžiame laisvalaikį.	1	2	3	4
38.3. Aš galiu kreiptis į savo draugus pagalbos.	1	2	3	4
38.4. Su savo draugais galiu bendrauti atvirai ir išsakyti tai, ką jaučiu.	1	2	3	4
38.5. Aš pasitikiu savo draugais.	1	2	3	4

39. Kiek artimų draugų Jūs turite?

- 39.1. Nė vieno.
 39.2. Vieną.
 39.3. Du ir daugiau.

40. Ar Jums lengva susirasti naujų draugų?

- 40.1. Labai lengva.
 40.2. Lengva.
 40.3. Sunku.
 40.4. Labai sunku.

41. Ar yra tokių žmonių kurie:

	Taip	Ne
41.1. Išklauso Jus neteisdami ir neduodami patarimų.	1	2
41.2. Parodo, jog vertina Jūsų pastangas.	1	2

41.3. Padrašina Jus.	1	2
41.4. Patvirtina, jog Jus palaiko ar yra Jūsų pusėje.	1	2
41.5. Priverčia susimąstyti apie Jūsų jausmus, vertybes.	1	2
41.6. Padeda Jums duodami ar paskolindami pinigų.	1	2
41.7. Kaip nors kitaip padeda (prašome parašyti kaip).	1	2

VI. KAIMYNYSTĖ

Kaimynystė – miesto rajonas arba kvartalas, kaimas, kuriame Jūs gyvenate

42. Ar per paskutines 30 dienų Jūsų kaimynystėje, įvyko šie įvykiai:

	Taip	Ne
42.1. Vienas iš Jūsų šeimos narių buvo užpultas, apiplėštas arba apvogtas gatvėje.	1	2
42.2. Kažkas iš Jūsų kaimynų buvo užpultas ar apvogtas gatvėje.	1	2
42.3. Kažkas įsilaužė į Jūsų ar kaimynų butą / namą, garažą ar sandėliuką.	1	2
42.4. Matėte kaip kažkas pardavinėjo narkotikus.	1	2
42.5. Kažkas siūlė Jums pirkti narkotikų.	1	2
42.6. Įvyko muštynės tarp artimų gatvių, rajonų ar kaimų grupuočių.	1	2
42.7. Kažkas Jus gąsdino ar grasino Jums.	1	2
42.8. Kažkas atėmė iš Jūsų daiktus ar pinigus.	1	2
42.9. Kita (įrašykite).	1	2

43. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite teiginius apie Jūsų kaimynystę. Jei visiškai sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate – apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
43.1. Kaimynystėje gyvenantys suaugusieji domisi, ką veikia vaikai ir jaunimas.	1	2	3	4
43.2. Jei Jūs blogai pasielgtumėte, kaimynystėje gyvenantys suaugusieji turbūt praneštų apie tai Jūsų tėvams / šeimos nariams.	1	2	3	4
43.3. Kaimynystėje, kurioje gyvenate, yra daugybė dalykų, kuriais gali užsiimti jaunimas.	1	2	3	4
43.4. Jei Jums iškiltų problemų, yra kaimynų, į kuriuos galėtumėte kreiptis pagalbos.	1	2	3	4
43.5. Jaučiuosi saugus savo kaimynystėje.	1	2	3	4
43.6. Jums patinka rajonas, kaimas, vietovė, kuriame gyvenate.	1	2	3	4
43.7. Žmonės, gyvenantys Jūsų kaimynystėje, yra linkę vieni kitiems padėti.	1	2	3	4

VII. GYVENIMO SĄLYGOS

44. Su kuo Jūs gyvenate? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.

44.1.	Vienas.
44.2.	Su savo šeima (sutuoktiniu ar sugyventiniu, vaikais).
44.3.	Su savo šeima (sutuoktiniu ar sugyventiniu, vaikais) ir tėvais / globėjais.
44.4.	Su tėvais / globėjais.
44.5.	Su giminėmis.
44.6.	Su draugu / drauge.
44.7.	Su draugu / drauge ir tėvais / globėjais.
44.8.	Nuomos / bendrabučio draugais.
44.9.	Kita (įrašykite).

45. Kur Jūs (Jūsų šeima) gyvenate? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.

- 45.1. Kambaryje.
- 45.2. Bute.
- 45.3. Name.
- 45.4. Kita (įrašykite). _____

46. Kam priklauso bustas, kuriame Jūs gyvenate? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.

- 46.1. Jūsų nuosavybė.
- 46.2. Bendra Jūsų ir Jūsų žmonos / vyro nuosavybė.
- 46.3. Bendra Jūsų ir Jūsų draugo (-ės) nuosavybė.
- 46.4. Jūsų tėvams.
- 46.5. Vyro ar žmonos tėvams.
- 46.6. Draugui / draugei.
- 46.7. Giminaičiams.
- 46.8. Nuomojamas.
- 46.9. Kita (*įrašykite*). _____

47. Kokie yra Jūsų pajamų šaltiniai? Pasirinkite visus Jums tinkančius atsakymų variantus.

- 47.1. Tėvų parama.
- 47.2. Uždarbis.
- 47.3. Stipendija.
- 47.4. Pašalpos.
- 47.5. Pelnas iš verslo.
- 47.6. Paskola.
- 47.7. Giminių parama.
- 47.8. Draugo / draugės pajamų.
- 47.9. Kita (*įrašykite*). _____

48. Kiek vidutiniškai per mėnesį pajamų tenka vienam Jūsų šeimos nariui (atskaičiavus mokesčius)? Sudėkite pajamas iš visų anksčiau išvardintų šaltinių ir padalinkite iš šeimos narių skaičiaus.

- 48.1. Iki 350 litų.
- 48.2. Nuo 351 iki 500 litų.
- 48.3. Nuo 501 iki 1 000 litų.
- 48.4. Nuo 1 001 iki 1 500 litų.
- 48.5. Nuo 1 501 iki 3 000 litų.
- 48.6. 3 001 litas ir daugiau.
- 48.7. Kita (*įrašykite*). _____

49. Ar esate paėmęs (-usi) paskolą? Galite pasirinkti kelis atsakymo variantus.

- 49.1. Esu paėmęs (-usi) būsto paskolą.
- 49.2. Esu paėmęs (-usi) vartojamąją paskolą.
- 49.3. Esu paėmęs (-usi) būsto remonto paskolą.
- 49.4. Esu paėmęs (-usi) paskolą studijoms.
- 49.5. Jokios paskolos neturiu.
- 49.6. Ne, paskolos neturiu, bet planuoju imti (*įrašykite kokią*).
- 49.7. Kita (*įrašykite*). _____

VIII. VERSLUMAS

50. Ar Jūs turite savo verslą? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.

- 50.1. Taip, vadovauju savo verslo veiklai.
- 50.2. Esu verslo partneris.
- 50.3. Dalyvauju šeimos versle.
- 50.4. Bandžiau save versle, bet nepavyko.
- 50.5. Planuoju pradėti verslą.
- 50.6. Ne, savo verslo neturiu.
- 50.7. Kita (*įrašykite*). _____

51. Ar Jūs esate susipažinęs (-usi) su jaunimo verslumo skatinimo politika Lietuvoje?

51.1. Taip.

51.2. Ne.

52. Jūsų nuomone, ar Lietuvoje sudarytos sąlygos jauniems žmonės pradėti ir plėtoti savo verslą?52.1. Taip (*apibūdinkite plačiau kokios*).52.2. Ne (*pagrįskite, kodėl taip manote*).

52.3. Nežinau.

IX. DALYVAVIMAS**53. Atsakykite į kiekvieną pateiktą klausimą, ar Jūs:**

	Taip	Ne
53.1. Dalyvavote paskutiniuose vykusiuose rinkimuose.	1	2
53.2. Eidami balsuoti jau žinojote už kokį kandidatą ir kodėl balsuosite.	1	2
53.3. Domitės Jūsų apylinkėje išrinktų Seimo narių veikla / darbais Seime.	1	2
53.4. Esate kokios nors politinės partijos ar jaunimo politinės organizacijos narys.	1	2
53.5. Prieš rinkimus domėjotės politinių partijų programomis.	1	2
53.6. Domitės politiniais įvykiais / visuomenės aktualijomis šalyje ir pasaulyje.	1	2
53.7. Per pastaruosius metus esate dalinęs (-usi) skrajutes, informacinius plakatus ar kitaip dalyvavote rinkiminėje kampanijoje palaikant kandidatą.	1	2
53.8. Per pastaruosius metus dalyvavote diskusijose su politiku, valstybės valdymo institucijų atstovais ar kandidatais į valdžios institucijas.	1	2

54. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite kiekvieną pateiktą teiginį. Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate – apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
54.1. Jūsų vienas iš tėvų yra / buvo politinės partijos narys.		2	3	4
54.2. Jūsų tėvai kalbasi / kalbėdavosi tarpusavyje apie politinius įvykius šalyje, aktualijas.		2	3	4
54.3. Jūs su savo tėvais / globėjais kalbatės / kalbėdavotės apie politinius įvykius šalyje, aktualijas.		2	3	4
54.4. Jūsų mokytojai / dėstytojai skatina / skatino domėtis politiniais įvykiais šalyje, aktualijomis		2	3	4
54.5. Su savo draugais kalbatės, diskutuojate apie		2	3	4

55. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite kiekvieną teiginį atspindintį Jūsų nuomonę apie politiką. Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate – apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku	Neturiu nuomonės
55.1. Politika yra „nešvarus“ reikalas.		2	3	4	5
55.2. Į politiką žmonės eina siekdami tarnauti visuomenei.		2	3	4	5
55.3. Visos partijos vienodai blogos.		2	3	4	5
55.4. Manote, kad galite pakeisti, valdyti savo gyvenimą, įsijungdami į politines veiklas.		2	3	4	5
55.5. Jūsų gerove turi pasirūpinti valstybė.		2	3	4	5
55.6. Jei patektumėte į valdžią elgtumėtės taip pat, kaip ir dabar valdžioje esantys asmenys.		2	3	4	5

56. Įvertinkite, kaip dažnai per pastaruosius 6 mėnesius. Jeigu nurodyta veikla užsiimate labai dažnai – apibraukite 1, jei dažnai – apibraukite 2, jei retai – apibraukite 3, jei niekada – apibraukite 4.

	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada
56.1. Dalyvavote pilietinėse akcijose.	1	2	3	4
56.2. Dalyvavote labdaros renginiuose.	1	2	3	4
56.3. Dalyvavote viešose diskusijose ar susirinkimuose gyvenamojoje / mokymosi vietoje, darbe.	1	2	3	4
56.4. Dalyvavote gyvenamosios vietos, miesto renginiuose	1	2	3	4
56.5. Siuntėte SMS / skambinote aukodami įvairių paramos / labdaros akcijų metu.	1	2	3	4
56.6. Pasirašėte peticiją (elektroninį ar popierinį variantą).	1	2	3	4

57. Kokios nevyriausybines organizacijos narys esate?

57.1. Įrašykite organizaciją.

57.2. Jokios (*pereiti prie 60 klausimo*).

58. Įdėmiai perskaitykite kiekvieną teiginį ir įvertinkite savo pastarųjų 6 mėnesių dalyvavimą organizacijoje.

	Taip	Ne
58.1. Domitės organizacijos veikla.	1	2
58.1. Domitės organizacijos veikla.	1	2
58.3. Dalyvaujate organizacijos renginiuose.	1	2
58.4. Dalyvaujate organizacijos valdymo organų rinkimuose.	1	2
58.5. Organizuojate organizacijos renginius, vykdate jos veiklas.	1	2
58.6. Užimate vadovaujančias pareigas organizacijoje.	1	2
58.7. Esate atsakingas už kokią nors organizacijos veiklos sritį.	1	2
58.8. Jūsų draugai, bendradarbiai, giminės žino, kad esate šios organizacijos narys.	1	2

59. Nevyriausybinių organizacijų renginiuose ir kitokiose veiklose dalyvauti Jus paskatina:

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
59.1. Patrauklios idėjos.		2	3	4
59.2. Patrauklios veiklos formos.		2	3	4
59.3. Mano draugų, artimųjų dalyvavimas.		2	3	4
59.4. Įdomus lyderis.		2	3	4
59.5. Draugų rato plėtimas.		2	3	4
59.6. Galimybės įgyti naujų gebėjimų ir žinių, kurios bus naudingos ateityje.		2	3	4
59.7. Galimybės susitikti, bendrauti su įdomiais žmonėmis.		2	3	4
59.8. Didesnio pasitikėjimo savimi įgijimas.		2	3	4
59.9. Kontaktų su svarbiais asmenimis užmezgimas.		2	3	4
59.10. Dalinimasis turimomis žiniomis ir gebėjimais		2	3	4
59.11. Kita (<i>įrašykite</i>)		2	3	4

60. Ar per pastaruosius 6 mėnesius Jūs dalyvavote savanoriškoje (be jokio piniginio atlygio, savo valia / noru pasirinktą ir dirbamą darbą, kuris nėra dirbamas šeimos nariams ar giminėms) veikloje? Pasirinkite vieną Jums tinkantį atsakymo variantą.

60.1. Taip, dalyvavau seniau ir dabar.

60.2. Taip, dalyvauju tik dabar.

60.3. Ne, bet esu dalyvavęs (-usi) seniau.

60.4. Ne, nesu iš viso dalyvavęs (-usi).

61. Ar galėtumėte įvardinti kokioje savanoriškoje veikloje dalyvavote?

61.1. Taip (*įvardinkite*).

61.2. Dalyvauju (dalyvavau), bet nežinau, kaip įvardinti.

62.3. Ne.

62. Ar priklausote kokiai nors neformaliai grupei ar stiliui (pvz.: reperiai, metalistai, gotai, baideriai, pankai, rokeriai, hipiai, skinhedai, emo, krišnaitai ir kt.)?

62.1. Taip (parašykite kokiai).

62.2. Ne.

63. Įdėmiai perskaitykite kiekvieną teiginį ir įvertinkite Jūsų aplinkos (tėvų, draugų) veiklą. Jei tai vyksta labai dažnai – apibraukite 1, jei dažnai – apibraukite 2, jei retai – apibraukite 3, jei niekada – apibraukite 4, jei nežinote – apibraukite 5.

	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada	Nežinau
63.1. Vienas iš mano tėvų dalyvauja nevyriausybinių organizacijų veikloje, yra / buvo narys.	1	2	3	4	5
63.2. Mano tėvai padeda kaimynams.	1	2	3	4	5
63.3. Aš kartu su tėvais padedu / esu padėjęs kaimynams.	1	2	3	4	5
63.4. Nereikalingus daiktus paprastai surenkame ir atiduodame žmonėms arba labdaringsoms organizacijoms.	1	2	3	4	5
63.5. Mano tėvai aukoja labdaros / paramos akcijų metu.	1	2	3	4	5
63.6. Mano draugai aukoja labdaros / paramos akcijų metu.	1	2	3	4	5
63.7. Mano aplinkos žmonės palankiai atsiliepia apie	1	2	3	4	5

64. Įdėmiai perskaitykite ir įvertinkite kiekvieną teiginį. Jei visiškai su teiginiu sutinkate – apibraukite 1, jei sutinkate – apibraukite 2, jei nesutinkate – apibraukite 3, jei visiškai nesutinkate – apibraukite 4.

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
64.1. Jūs saugiai jaučiatės savo šalyje.	1	2	3	4
64.2. Jūs jaučiatės laisvi pilietiškai / visuomeniškai veikti.	1	2	3	4
64.3. Piliečių veikla yra palaikoma bendrapiliečių / aplinkinių / artimųjų.	1	2	3	4
64.4. Žmonės, dalyvaujantys pilietinėse veiklose, laikomi keistuo-liais.	1	2	3	4
64.5. Žmonės, dalyvaujantys pilietinėse veiklose, įtarinėjami turintys savanaudiškų interesų.	1	2	3	4
64.6. Tik silpni ir nevykėliai dalyvauja nevyriausybinių organizacijų / visuomeninėje veikloje.	1	2	3	4

X. ĮPROČIAI

65. Kaip dažnai per pastaruosius 6 mėnesius Jūs vartojote alkoholinius gėrimus? Pasirinkite tik vieną Jums labiausiai tinkantį atsakymo variantą.

65.1. Nė karto.

65.2. Kartą per mėnesį ir rečiau.

65.3. Du, keturis kartus per mėnesį.

65.4. Du, tris kartus per savaitę.

65.5. Keturis ar daugiau kartų per savaitę.

65.6. Visiškai nevartoju.

66. Atsakykite į kiekvieną žemiau pateiktą klausimą.

	Taip	Ne
66.1. Ar Jums kada nors kilo mintis, kad reikėtų mažiau vartoti alkoholinių gėrimų?	1	2
66.2. Ar aplinkinių kritika dėl alkoholinių gėrimų vartojimo Jus kada nors erzino?	1	2
66.3. Ar kada nors jautėtės kaltas dėl to, kad vartojate alkoholinius gėrimus?	1	2
66.4. Ar esate kada nors ryte pirmiausia išgėręs, kad nusiramintumėte ir pagerintumėte savijautą?	1	2
66.5. Ar Jūsų giminaitis, draugas, gydytojas kada nors buvo sunerimęs dėl Jūsų gėrimo arba siūlęs gerti mažiau?	1	2

67. Dėl kokios priežasties Jūs vartojote alkoholį per pastarąjį mėnesį? Pasirinkite tris Jums labiausiai tinkančius atsakymų variantus.

- 67.1. Nevartuju alkoholio.
- 67.2. Norėjau atsipalaiduoti.
- 67.3. Norėjau pasijusti laimingesnis (-ė).
- 67.4. Mane vertė vartoti.
- 67.5. Siekiau apsvaigti.
- 67.6. Nenorėjau išsiskirti iš grupės draugų.
- 67.7. Neturėjau ką veikti.
- 67.8. Iš smalsumo.
- 67.9. Norėjau užmiršti savo problemas.
- 67.10. Kitos priežastys (*įrašykite*). _____
- 67.11. Neprisimenu.

68. Koks Jūsų santykis su narkotikų vartojimu? Pasirinkite vieną Jums labiausiai tinkantį atsakymo variantą.

- 68.1. Vartojate pastoviai.
- 68.2. Esate bandęs keletą kartų.
- 68.3. Esate bandęs kartą.
- 68.4. Nebandėte, bet norėtumėte.
- 68.5. Nebandėte ir nenorėtumėte.
- 68.6. Nenorėtumėte atsakyti į klausimą.
- 68.7. Kita (*įrašykite*). _____

69. Ar žinote, kur kreiptis pagalbos dėl narkotinių medžiagų vartojimo? Pasirinkite tik vieną Jums labiausiai tinkantį atsakymo variantą.

- 69.1. Žinau.
- 69.2. Galėčiau nesunkiai sužinoti.
- 69.3. Nežinau, neišivaizduoju.
- 69.4. Galvoju, kad pagalbos nėra.
- 69.5. Man tai nerūpi.
- 69.6. Kita (*įrašykite*). _____

70. Kaip dažnai rūkėte (cigaretės, pypkę, cigarus ir kt.) per paskutines 30 dienų? Pasirinkite tik vieną Jums labiausiai tinkantį atsakymo variantą.

- 70.1. Iš viso nerūkiau.
- 70.2. Mečiau.
- 70.3. Mažiau negu vieną cigaretę per savaitę.
- 70.4. Mažiau negu vieną cigaretę per dieną.
- 70.5. 1–5 cigaretės per dieną.
- 70.6. 6–10 cigarečių per dieną.
- 70.7. 11–20 cigarečių per dieną.
- 70.8. Daugiau negu 20 cigarečių per dieną.

71. Kaip dažnai per pastarąjį mėnesį naudojotės internetu?

71.1. Kasdien.

71.2. 4–5 kartus per savaitę.

71.3. 2–3 kartus per savaitę.

71.4. Kartą per savaitę.

71.5. Kita (*įrašykite*). _____

71.6. Nesinaudoju visai.

72. Kiek laiko vidutiniškai per dieną praleidžiate internete?

72.1. Iki 1 val.

72.2. 1–3 valandas.

72.3. 3–5 valandas.

72.4. 5 valandas ir ilgiau.

73. Įvertinkite, kaip dažnai per pastaruosius 6 mėnesius Jūs lošėte:

	Labai dažnai	Dažnai	Retai	Niekada
73.1. Kazino ruletė, juodasis dėkas.		2	3	4
73.2. Bingo.		2	3	4
73.3. Lažybos.		2	3	4
73.4. Lošimo automatai.		2	3	4
73.5. Televizijos, radijo ir spaudos skelbiami konkursai.		2	3	4
73.6. Loterijos.		2	3	4

74. Kaip dažnai per pastaruosius 6 mėnesius Jūs vartojote migdomuosius / raminamuosius vaistus?

74.1. Niekada.

74.2. 1 kartą per mėnesį ir rečiau.

74.3. 2–4 kartus per mėnesį.

74.4. 2–3 kartus per savaitę.

74.5. 4 ar daugiau kartų per savaitę.

XI. MITYBA IR POILSIS**75. Įrašykite savo:**

75.1. Ūgį

75.2. Svorį

76. Ar per pastarąjį mėnesį Jums yra tekę: Įvertinkite kiekvieną teiginį

	Ne, ir neplanuoju	Ne, bet planuoju	Taip, yra tekę kartą	Taip, reguliariai
76.1. Vartoti kūno svorį mažinančius maisto papildus?	1	2	3	4
76.2. Laikytis dietų, stengiantis mažinti svorį?	1	2	3	4

77. Įvertinkite savo pastarojo mėnesio valgymo įpročius. Įvertinkite kiekvieną teiginį.

	Kasdieną	Keletą kartų per savaitę	Tik savaitgaliais	Niekada
77.1. Valgote pusryčius, pietus ir vakarienę.		2	3	4
77.2. Valgote tik pusryčius ir vakarienę.		2	3	4
77.3. Valgote vaisius ir daržoves.		2	3	4
77.4. Valgote „čipsus“ ir pan.		2	3	4
77.5. Valgote saldumynus.		2	3	4
77.6. Geriate saldžius gazuotus gėrimus.		2	3	4
77.7. Geriate pieną.		2	3	4
77.8. Geriate natūralų vandenį (nevirintą ir negazuotą).		2	3	4

78. Kiek per pastarąjį mėnesį vidutiniškai miegojote per parą? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.

- 78.1. Mažiau kaip 6 val.
- 78.2. 6 val.
- 78.3. 7 val.
- 78.4. 8 val.
- 78.5. 9 val.
- 78.6. Daugiau kaip 9 val.

79. Kiek kartų per savaitę sportuojate? Mokiniam ir studentams ne pamokų, ne paskaitų metu.

- 79.1. Nė karto.
- 79.2. Vieną kartą.
- 79.3. Daugiau kaip vieną kartą.
- 79.4. Kiekvieną dieną.

80. Kiek vidutiniškai laiko vienu kartu sportuojate?

- 80.1. Iki 15 min.
- 80.2. 15–30 min.
- 80.3. 30–60 min.
- 80.4. Iki 1,5 h.
- 80.5. 1,5 h ir daugiau.
- 80.6. Nesportuoju visai.

XII. PSICHOLOGINĖ IR FIZINĖ SAVIJAUTA

81. Įvertinkite, kaip dažnai per pastarąjį mėnesį Jūs: jei Jūsų atsakymas labai dažnai – apibraukite 1, jeigu dažnai – apibraukite 2, jei retai – apibraukite 3 ir jei niekada – apibraukite 4.

	Labai dažnai	Dažnai	Kartais	Niekada
81.1. Jautėtės nervingas ar sudirgęs.		2	3	4
81.2. Patyrėte sunkumų užmiegant.		2	3	4
81.3. Skaudėjo galvą.		2	3	4
81.4. Skaudėjo nugarą.		2	3	4
81.5. Skaudėjo skrandį.		2	3	4
81.6. Vartojote vaistus nuo skausmo.		2	3	4
81.7. Jautėtės nedarbingas.		2	3	4
81.8. Jautėtės blogos nuotaikos.		2	3	4
81.9. Skundėtės apetito trūkumu.		2	3	4
81.10. Jautėtės liūdnas (-a).		2	3	4
81.11. Jautėte nerimą		2	3	4
81.12. Buvote nepatenkintas/-a tuo, ką darote		2	3	4

82. Nurodykite savo sveikatos būklę: Pažymėkite tik vieną atsakymo variantą.

- 82.1. Jaučiatės labai gerai, su sveikata problemų neturite.
- 82.2. Turite trumpalaikius sveikatos sutrikimus.
- 82.3. Turite pasikartojančių sveikatos sutrikimų.
- 82.4. Turite negalią.
- 82.5. Kita (*įrašykite*). _____

83. Įvertinkite kiekvieną teiginį, kuris variantas labiausiai atitinka Jūsų jausmus ir savijautą:

	Visiškai sutinku	Sutinku	Nesutinku	Visiškai nesutinku
83.1. Esu patenkintas (-a) savimi.		2	3	4
83.2. Kartais galvoju, kad esu niekam tikęs (-usi).		2	3	4

83.3. Manau, kad turiu daug gerų savybių.		2	3	4
83.4. Galiu daryti daugelį darbų taip pat gerai, kaip ir kiti.		2	3	4
83.5. Manau, kad neturiu kuo didžiuotis.		2	3	4
83.6. Kartais aš jaučiuosi nieko vertu (-a), nevykėliu (-e).		2	3	4
83.7. Manau, kad esu ne prastesnė asmenybė, nei kiti.		2	3	4
83.8. Norėčiau turėti daugiau savigarbos.		2	3	4
83.9. Apskritai esu linkęs (-usi) jaustis nevykėlis (-ė).		2	3	4
83.10. Savo elgesį vertinu teigiamai		2	3	4

84. Kaip dažnai per paskutines 30 dienų suaugusieji šeimos, kurioje gyvenate, nariai (globos namų darbuotojai) Jus palaikė? Jei nurodyti įvykiai nepasitaikė – apibraukite 1, jei kartais – apibraukite 2, jei dažnai – apibraukite 3.

	Niekada	Kartais	Dažnai
84.1. Padėjo išspręsti problemą.		2	3
84.2. Pagyrė.		2	3
84.3. Parodė Jums savo meilę.		2	3
84.4. Palaikė Jūsų idėją ar sumanymą.		2	3
84.5. Leido pasijusti svarbiam ir reikšmingam.		2	3
84.6. Jus išklausė ir paguodė.		2	3
84.7. Praleido su Jumis laisvalaikį.		2	3

85. Kokio amžiaus pradėjote lytinius santykius?

85.1. Įrašykite amžių.

85.2. Lytinių santykių neturėjau (*pereiti prie 89 klausimo*).

86. Ar lytinių santykių metu naudojate kontraceptines priemones? Pažymėkite tik vieną atsakymo variantą.

86.1. Visada.

86.2. Dažniausiai.

86.3. Dažnai.

86.4. Retai.

86.5. Niekada.

87. Kodėl naudojate kontraceptines priemones? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.

87.1. Apsisaugoti nuo nėštumo.

87.2. Apsisaugoti nuo lytiniu keliu plintančių ligų.

87.3. Apsisaugoti nuo lytiniu keliu plintančių ligų ir nėštumo.

87.4. Kita (*įrašykite*). _____

88. Jūsų lytinių partnerių skaičius. Pažymėkite tik vieną atsakymo variantą.

88.1. Vienas pastovus.

88.2. Turiu kelis ir kaitalioju.

88.3. Šiuo metu turiu keletą.

88.4. Pastovaus neturiu.

88.5. Santykiai atsitiktiniai / vienkartiniai.

88.6. Lytinių santykių neturiu.

89. Kuris iš žemiau pateiktų teiginių geriausiai atspindi Jūsų nuomonę apie santuoką? Pasirinkite tik vieną atsakymo variantą.

89.1. Santuoka yra būtina, jei pora nusprendė gyventi kartu.

89.2. Santuoka yra reikalinga, bet prieš tuokiantis reikia pagyventi kartu.

89.3. Santuoką verta registruoti tik turint (laukiantis) vaikų.

89.4. Santuoka visiškai nereikalinga, norint gyventi kartu nebūtina tuoktis.

89.5. Kita (*įrašykite*). _____

XIV. DEMOGRAFINIAI RODIKLIAI

90. Savivaldybė, kuriai priklausote (*įrašykite*). _____

91. Jūs gyvenate: *pasirinkite vieną atsakymo variantą.*

91.1. Mieste.

91.2. Kaimo vietovėje.

92. Jūsų amžius (*įrašykite*). _____

93. Lytis:

93.1. Vyras.

93.2. Moteris.

94. Jūsų šeiminei padėtis. *Pasirinkite vieną atsakymo variantą:*

94.1. Vedęs / ištekėjusi.

94.2. Nevedęs / netekėjusi.

94.3. Išsiskyres (-usi).

94.4. Gyvenu neregistruotoje santuokoje.

94.5. Našlys / našlė.

94.6. Kita (*įrašykite*).

95. Vaikai *Pasirinkite vieną atsakymo variantą:*

95.1. Neturime.

95.2. Turime 1 vaiką.

95.3. Turime 2 vaikus.

95.4. Turime 3 vaikus.

95.5. Turime 4 ir daugiau vaikų.

96. Šiuo metu Jūs *pasirinkite vieną atsakymo variantą:*

96.1. Dirbate.

96.2. Studijuojate.

96.3. Studijuojate ir dirbate.

96.4. Mokotės mokykloje.

96.5. Mokotės mokykloje ir dirbate.

96.6. Nei dirbate, nei mokotės.

96.7. Kita (*įrašykite*). _____

97. Jūsų išsilavinimas *pasirinkite vieną atsakymo variantą:*

97.1. Pradinis.

97.2. Pagrindinis.

97.3. Vidurinis.

97.4. Profesinis.

97.5. Aukštasis universitetinis.

97.6. Aukštasis neuniversitetinis.

97.7. Kita (*įrašykite*). _____

98. Jei dirbate, koks Jūsų šiuo metu darbinis statusas? *Pasirinkite vieną atsakymo variantą.*

98.1. Esate samdomas darbuotojas (-a).

98.2. Turite savo verslą.

98.3. Dirbate pagal verslo liudijimą.

98.4. Užsiimate individualia veikla.

98.5. Esate samdomas darbuotojas ir turite verslą.

98.6. Kita (*įrašykite*). _____

99. Jei dirbate, koks Jūsų darbo stažas? (*įrašykite*)

100. Jei dirbate, Jūs dirbate (*pasirinkite vieną atsakymo variantą*):

100.1. Nepilną darbo dieną.

100.2. Pilną darbo dieną.

100.3. Atsitiktinius darbus.

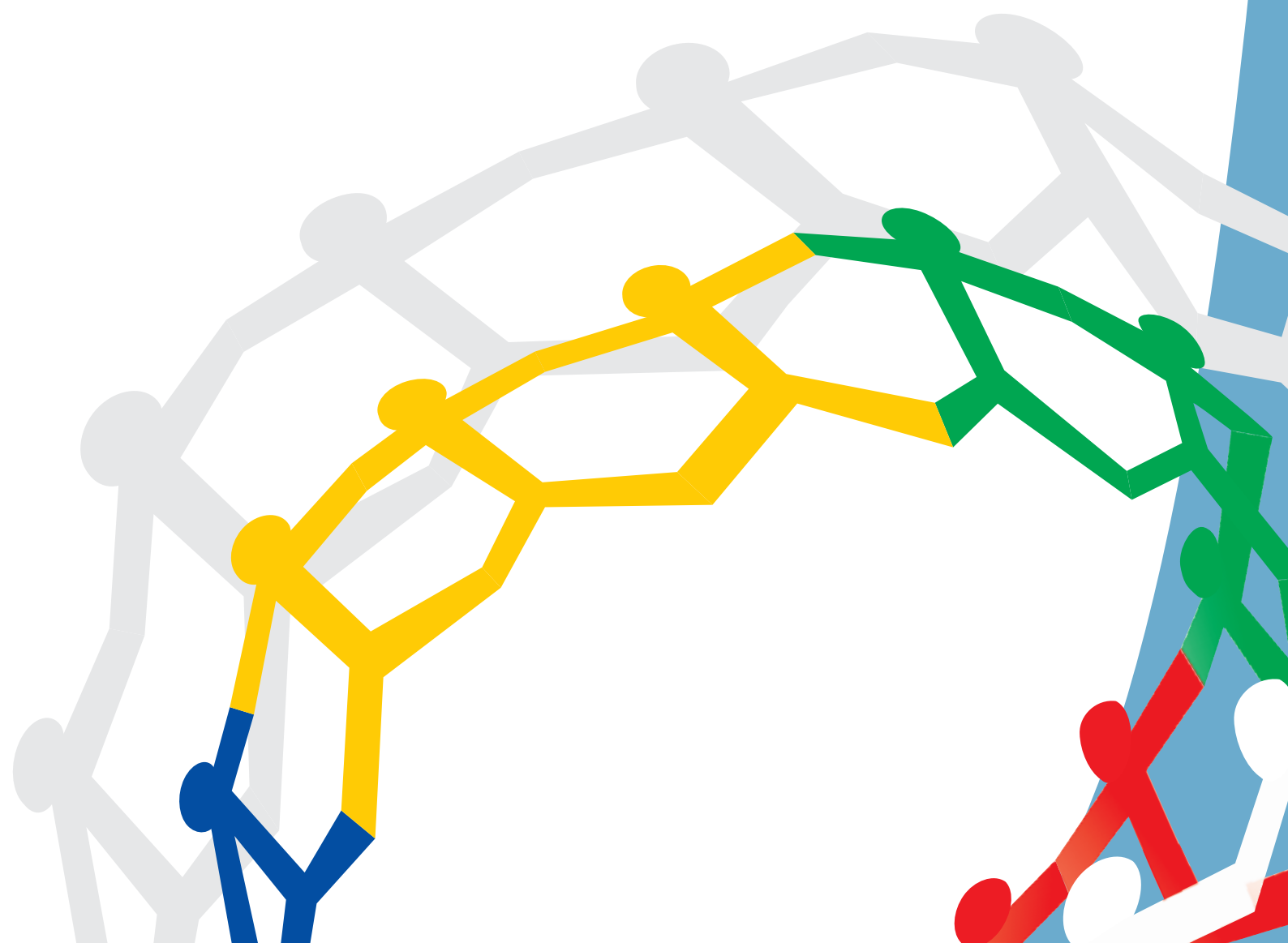
100.4. Dirbate neoficialiai.

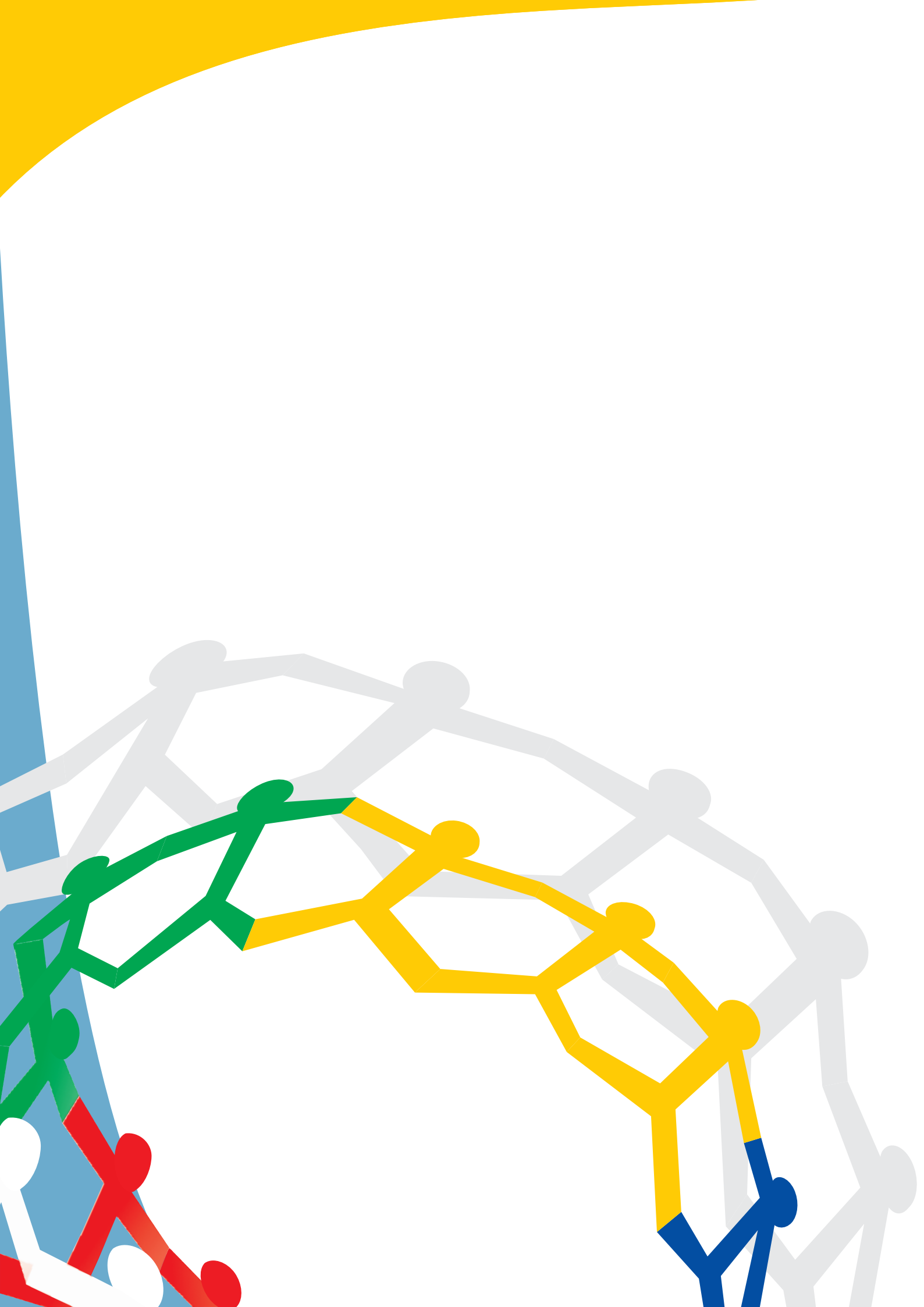
100.5. Dirbate keliose darbovietėse.

100.6. Dirbate vienoje darbovietėje ir dar papildomai uždarbiaujate.

100.7. Kita (*įrašykite*). _____

AČIŪ JUMS UŽ BENDRADARBIAVIMĄ!

Mielas jaunime,

dėkojame, kad sutikote dalyvauti tyrime ir užpildyti anketą. Atliekamas tyrimas, kurio tikslas – išsiaiškinti jaunimo probleminių sričių priežastis ir numatyti jų šalinimo galimybes. Jeigu Jums kils klausimų dėl tyrimo, galite bet kada juos mums užduoti (mūsų susitikimų metu arba nurodytu telefonu). Užtikriname, kad Jūsų klausimai, pasiūlymai, samprotavimai yra labai svarbūs, nes padeda kokybiškiau atlikti tyrimą.

Jūsų dalyvavimas šiame tyrime yra laisvanoriškas. Tyrimas vykdomas Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos užsakymu.

Ar sutinkate dalyvauti tyrime? Taip ___ Ne ___

Ar leidžiate cituoti Jūsų pasisakymus? Taip _____ Ne _____

Sutinku (parašas) _____ Data _____

Tyrėja _____, tel. _____; el. paštas _____

JŪSŲ AMŽIUS: _____

LYTIS: - mot. - vyr.

1. KOKIAS PAGRINDINES PROBLEMAS, SUSIJUSIAS SU MOKYKLA, ĮVARDINTUMĖTE?

2. JEIGU JŪS BŪTUMĖTE ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS, KĄ JŪS PIRMIAUSIA PADARYTUMĖTE, KAD ESAMA SITUACIJA, SUSIJUSI SU MOKYKLA, LABIAU PAGERĖTŲ?

3. DĖL KOKIŲ PRIEŽASČIŲ JŪS NEGALITE EFEKTYVIAU IŠNAUDOTI SAVO LAISVALAIKIO?

4. ĮVARDINKITE, KAIP BŪTŲ GALIMA ŠALINTI PRIEŽASTIS, KURIOS NELEIDŽIA EFEKTYVIAU IŠNAUDOTI JŪSŲ LAISVALAIKIO?

5. ŠIAIS LAIKAIS DRAUGAI NĖRA BŪTINI. JEIGU TURITE KITĄ NUOMONĘ, ĮRODYKITE, KODĖL JIE REIKALINGI.

6. KOKIOS PROBLEMOS, SUSIJUSIOS SU JŪSŲ RAJONU / KAIMU / KVARTALU, JUMS YRA AKTUALIAUSIOS?

7. JEIGU JŪS BŪTUMĖTE MIESTO / RAJONO MERAS, KOKIUS PIRMIAUSIA 3 DARBUS PADARYTUMĖTE, KAD PAGERINTUMĖTE SITUACIJĄ JŪSŲ RAJONE / KAIME / KVARTALE?

1. _____

2. _____

3. _____

8. KOKIOS PRIEŽASTYS LEMIA, KAD JŪS, KAIP PILIETIS, ESATE LABAI AKTYVUS (dalyvaujate pilietinėse akcijose, moksleivių veikloje ir pan.) ARBA, KOKIOS PRIEŽASTYS LEMIA, KAD ESATE NEAKTYVUS?

9. KĄ REIKĖTŲ PADARYTI, KAD MOKSLEIVIAI TAPTŲ AKTYVESNIAIS (dalyvautų pilietinėse akcijose, mokyklos veikloje, miesto / rajono gyvenime, jaunimo organizacijose ir pan.)?

10. KAIP JŪS GALVOJATE, KOKIŲ ŽALINGŲ ĮPROČIŲ TURI JŪSŲ BENDRAAMŽIAI? IŠVARDINKITE.

11. JEIGU ŠIANDIEN NUO JŪSŲ PRIKLAUSYTŲ JAUNUOLIŲ ŽALINGŲ ĮPROČIŲ ŠALINIMAS, KĄ PIRMIAUSIA PADARYTUMĖTE?

12. KODĖL JŪSŲ AMŽIAUS JAUNUOLIAI MAŽAI AKTYVŪS FIZIŠKAI?

13. KODĖL, JŪSŲ NUOMONE, ŠIAIS LAIKAIS JŪSŲ BENDRAAMŽIAI PRASTAI MAITINASI?

14. KĄ REIKĖTŲ PADARYTI, KAD JŪSŲ AMŽIAUS JAUNUOLIAI GERAI JAUSTŪSI PSICHOLOGIŠKAI?

15. KAIP JŪS MANOTE, KĄ GALIMA PATOBULINTI / SUKURTI, KAD JŪSŲ AMŽIAUS JAUNUOLIAMS NETRŪKTŲ INFORMACIJOS APIE LYTINIUS SANTYKIUS?

16. KODĖL KITŲ, JŪSŲ AMŽIAUS JAUNUOLIŲ YRA PRASTAS POŽIŪRIS Į SAVE?

17. KĄ JŪS PATARTUMĖTE SAVO AMŽIAUS JAUNUOLIAMS, KAD PASIKEISTŲ JŲ POŽIŪRIS Į SAVE?

18. AR JŪSŲ MIESTAS / RAJONAS YRA PATRAUKLUS JAUNIMUI? KODĖL?

19. KOKIOS VEIKLOS TRŪKSTA JAUNIMUI JŪSŲ MIESTE / RAJONE?

20. KĄ JŪS NORĖTUMĖTE ATLIKTI SAVO MIESTUI KAIP PILIETIS?

Mielas jaunime,

dėkojame, kad sutikote dalyvauti tyrime ir užpildyti anketą. Atliekamas tyrimas, kurio tikslas – išsiaiškinti jaunimo probleminių sričių priežastis ir numatyti jų šalinimo galimybes. Jeigu Jums kils klausimų dėl tyrimo, galite bet kada juos mums užduoti (mūsų susitikimų metu arba nurodytu telefonu). Užtikriname, kad Jūsų klausimai, pasiūlymai, samprotavimai yra labai svarbūs, nes padeda kokybiškai atlikti tyrimą.

Jūsų dalyvavimas šiame tyrime yra laisvanoriškas. Tyrimas vykdomas Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos užsakymu.

Ar sutinkate dalyvauti tyrime? Taip ____ Ne ____

Ar leidžiate cituoti Jūsų pasisakymus? Taip ____ Ne ____

Sutinku (parašas) _____ Data _____

Tyrėja _____, tel. _____; el. paštas _____

JŪSŲ AMŽIUS: _____

LYTIS: - mot. - vyr.

1. AR JŪSŲ MIESTAS / RAJONAS YRA PATRAUKLUS JAUNIMUI? KODĖL?

2. KOKIOS VEIKLOS TRŪKSTA JAUNIMUI JŪSŲ MIESTE / RAJONE?

3. KOKIAS PAGRINDINES PROBLEMAS, SUSIJUSIAS SU DARBU, ĮVARDINTUMĖTE?

4. JEIGU BŪTUMĖTE ATSAKINGAS UŽ JAUNIMO DARBO PROBLEMAS, KOKIUS PIRMIAUSIA DARBUS ATLIKTUMĖTE?

5. DĖL KOKIŲ PRIEŽASČIŲ JŪS NEGALITE EFEKTYVIAU IŠNAUDOTI SAVO LAISVALAIKIO?

6. ĮVARDINKITE, KAIP BŪTŲ GALIMA ŠALINTI PRIEŽASTIS, KURIOS NELEIDŽIA EFEKTYVIAU IŠNAUDOTI JŪSŲ LAISVALAIKIO?

7. ŠIAIS LAIKAIS DRAUGAI NĖRA BŪTINI. JEIGU TURITE KITĄ NUOMONĘ, ĮRODYKITE, KODĖL JIE REIKALINGI.

8. KOKIOS PROBLEMOS, SUSIJUSIOS SU JŪSŲ GYVENAMUOJU RAJONU / KAIMU / KVARTALU, JUMS YRA AKTUALIAUSIOS?

9. JEIGU JŪS BŪTUMĖTE MIESTO / RAJONO MERAS, KOKIUS PIRMIAUSIA 3 DARBUS PADARYTUMĖTE, KAD PAGERINTUMĖTE SITUACIJĄ JŪSŲ GYVENAMAJAME RAJONE / KAIME / KVARTALE?

1. _____

2. _____

3. _____

10. KOKIOS PRIEŽASTYS LEMIA, KAD JŪS, KAIP PILIETIS, ESATE LABAI AKTYVUS (pvz., dalyvaujate pilietinėse akcijose, jaunimo organizacijų veikloje, politinėje veikloje ir pan.) ARBA, KOKIOS PRIEŽASTYS LEMIA, KAD ESATE NEAKTYVUS?

11. KĄ REIKĖTŲ PADARYTI, KAD JAUNIMAS TAPTŲ AKTYVESNIS (pvz., dalyvautų pilietinėse akcijose, miesto / rajono gyvenime, jaunimo organizacijose ir pan.)?

12. KAIP JŪS GALVOJATE, KOKIŲ ŽALINGŲ ĮPROČIŲ TURI JŪSŲ BENDRAAMŽIAI? IŠVARDINKITE.

13. JEIGU ŠIANDIEN NUO JŪSŲ PRIKLAUSYTŲ JAUNUOLIŲ ŽALINGŲ ĮPROČIŲ ŠALINIMAS, KĄ PIRMIAUSIA PADARYTUMĖTE?

14. KODĖL JŪSŲ AMŽIAUS JAUNUOLIAI MAŽAI AKTYVŪS FIZIŠKAI?

15. KODĖL, JŪSŲ NUOMONE, ŠIAIS LAIKAIS JŪSŲ BENDRAAMŽIAI PRASTAI MAITINASI?

16. KĄ REIKĖTŲ PADARYTI, KAD JŪSŲ AMŽIAUS JAUNUOLIAI GERAI JAUSTŲSI PSICHOLOGIŠKAI?

17. KAIP JŪS MANOTE, KĄ GALIMA PATOBULINTI / SUKURTI, KAD JŪSŲ AMŽIAUS JAUNUOLIAMS NETRŪKTŲ INFORMACIJOS APIE LYTINIUS SANTYKIUS, ŠEIMOS PLANAVIMĄ?

18. KODĖL KITŲ JŪSŲ AMŽIAUS JAUNUOLIŲ YRA PRASTAS POŽIŪRIS Į SAVE?

19. KĄ JŪS PATARTUMĖTE SAVO AMŽIAUS JAUNUOLIAMS, KAD PASIKEISTŲ JŲ POŽIŪRIS Į SAVE?

20. KAS YRA SVARBIAUSIA, KAD ŠEIMOJE BŪTŲ GALIMA IŠLAIKYTI DARNĄ?

21. KOKIE SVARBIAUSI VEIKSNIAI LEMIA, KAD BŪTŲ UŽTIKRINTOS GEROS GYVENIMO SĄLYGOS?

22. KĄ JŪS NORĖTUMĖTE ATLIKTI SAVO MIESTUI KAIP PILIETIS?

